Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Ponedeljek

IZHAJA vsak ponedeljek ob 4. zjutraj.
NAROČNINA mesečno 4.— Din, četrtletno 10.— Din, polletno 20.— Din. — V Ljubljani, Mariboru in Celju dostavljen na dom mesečno 1.— Din več. — Za inozemstvo mesečno 6.— Din.
UREDNIŠTVO v Ljubljani Knafljeva ulica 5, telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
UPRAVA v Ljubljani, Prešernova ulica 54, telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
INSERATNI ODDELEK v Ljubljani, Prešernova ul. 4, telefon št. 2492.

Leto IV. V Ljubljani, ponedeljek 5. maja 1930 Štev. 18

Min. predsednik napoveduje znižanje davčnih bremen

Na inspekcijskem potovanju po dunavski banovini je imel general Živković v Adi nagovor na zbrane seljake, v katerem je napovedal znižanje davčnih bremen

Beograd, 4. maja. V spremstvu šefa svojega kabineta dr. Branka Sekulića je odpotoval snoči ob 0.35 predsednik ministrskega sveta in notranji minister general Peter Živković na inspekcijsko potovanje po dunavski banovini. V Starem Bečeju ga je pričakal ban dunavske banovine g. Dunić in župan Mirko Šukić. V občinski hiši je predsednika vlade čakal okrajni načelnik Milan Petrović, ki mu je podrobno referiral o stanju v občini in okraju. Ob pol 8. je general Živković nadaljeval potovanje v Sento. Spotoma se je ustavil v Adi, kjer se je zbrala velika množica ljudi, ki je ministrskega predsednika burno pozdravljala. Predsednik občine je želel predsedniku vlade v imenu zbranega ljudstva iskreno dobrodošlico. General Živković je stopil k ljudem in se z njimi razgovarjal o gospodarskih razmerah. Na pritožbe seljakov zaradi previsokih davkov je predsednik vlade izjavil:

Kakor vam je znano, je bil v februarju leta 1928 sprejet zakon o neposrednih davkih. Efekt nove davčne reforme se more presoditi šele tedaj, kadar se pokaže ta zakon v praksi. Jaz sem v prvem početku izvajanja tega zakona ugotovil, da je dopolnitveni davek na zemljarino, kakor je predviden z odredbami tega zakona, pretežak ter je bil lani marca meseca ta davek znižan s 17 na 12%. Rezultat izvajanja teh davčnih reform kaže, da je treba še bolj ublažiti ta davek in zato smo odobrili ministru financ znižanje te davčne stopnje z 12 na 8%. S tem se je breme naroda znatno olajšalo. Razen tega bo vlada olajšala tudi še neke druge davke.

Zbrano občinstvo je z navdušenim odobravanjem sprejelo to izjavo ministrskega predsednika ter se mu zahvaljevalo za skrb, ki jo kaže za potrebe kmečkega prebivalstva. Med viharnimi ovacijami je ministrski predsednik nato nadaljeval svoje inspekcijsko potovanje.

Tekom dneva se je nato ustavil še v Senti, Stari Kaniži, Horgošu in Subotici, odkoder se je zvečer vrnil v Beograd. (AA)

Francoski poslanik v Zagrebu

Zagreb, 4. maja. Danes dopoldne ob 10.30 je prispel francoski poslanik na našem dvoru g. Emil Dard v nove prostore francoskega instituta in Kluba prijateljev Francije v novem Novinarskem domu. Navzoči so bili tudi ban savske banovine dr. Šilović, nadškof dr. Bauer, armijski komandant general Matić, minister n. r. dr. Mažuranić, mestni načelnik dr. Srkulj, predsednik Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti Manojlović, rektor univerze dr. Belobrk, predsednik francoskega Cercla bivši veliki župan dr. Zoričić, predsednik zagrebške francoske kolonije Roubait, mojster Meštrović, prof. Frangeš, diplomatski zbor itd.

Francoskega poslanika je pozdravil predsednik dr. Zoričić, najprej v hrvatskem, nato pa v francoskem jeziku. Za njim je govoril rektor univerze dr. Belobrk ter ravnateli francoskega instituta prof. Varnier. Obema je odgovoril v daljšem govoru poslanik Dard, toplo se zahvaljujoč najprej Novinarskemu združenju, da je olajšalo končno namestitev Cercla in instituta v lepem novem poslopju.

Nato se je zahvalil francoski minister banu in vsem zastopnikom oblasti. Gospod Dard je poudarjal, da je smatral tekom vseh treh let, odkar zastopa francosko vlado v Jugoslaviji, za svojo najlepšo misijo utrjevanje vezi med francoskim in jugoslovenskim narodom. Čestital je lepo uspeli razstavi hrvatskih umetnikov v Parizu ter poudarjal velike zasluge na zbliževanju med Francijo in Jugoslavijo, ki ga pospešujejo trije francoski instituti v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Nato so odšli vsi odlični zastopniki z g. Dardom na otvoritev razstave sodobne francoske umetnosti v umetniški pavilion. Tu je spregovoril mestni načelnik dr. Srkulj, ki se mu je zahvalil g. Dard.

Grozna smrt dveh potnikov med železniško vožnjo

Med Trbovljami in Zagorjem je udaril stroj mimo vozečega vlaka dva Mariborčana in ju na mestu usmrtil

Trbovlje, 4. maja.

Z mariborskim dopoldanskim vlakom, ki vozi okrog 9. skozi trboveljsko postajo, sta se vozila dva potnika, ki sta bila precej židane volje. Večinoma sta se zadrževala na zunanjem pločniku in sta se na precej lahkomiseln način zabavala. Stopala sta na stopnišče, hodila sta iz vagona v vagon in večkrat sta se med vožnjo iz drvečega voza nagibala preko stopnišča. Potniki, ki so videli, da sta pokusila kako čašo pijače čez mero, so ju svarili naj opustita nevarne eksperimente v drvečem vlaku, a svarilne besede, žal, niso zalegle.

Vlak je že zapustil trboveljsko postajo, bližal se je onemu delu zasavske soteske, kjer se železna cesta

najbolj zoži

in se dvotirna proga komaj previje skozi. Na enem kraju meji ozek prehod na strugo Save, ki rase strmo navzgor, na drugi strani pa se boči orjaški skalni zid. Zaradi pomanjkanja prostora sta tukaj obe tiriščí zelo blizu skupaj. Oba prešerna potnika sta se pravkar zopet podala na stopnice. Prav tedaj se je bližal iz Zagorja osebni vlak, ki se križal iz Zagorja osebni vlak, ki se kri- Trbovljami in Zagorjem. Pred srečanjem si dasta oba vlaka

z žvižgi signale.

Skozi sotesko se je baš zaslišal oster žvižg prihajajočega vlaka. Eden obeh potnikov se je najbrže z namenom, da vidi, čemu žvižg, sklonil močno čez stopnice. V istem hipu pa je potnikom, ki so bili priče naglo odigravšega se prizora,

zledenela kri.

Stroj mimo vozečega vlaka je najprej udaril v enega izmed obeh potnikov. Curek krvi je brizgnil v istem trenutku na stopnice in oba potnika sta odletela v loku s stopnic.

Kakor vkopani so obstali vsi potniki na svojih mestih; niti domislili se niso, da bi s signalno napravo obvestili vlakovodjo, ki o tragičnem dogodku ni imel pojma. Kmalu zatem je zavozil vlak v zagorsko postajo in preplašeni potniki so o dogodku obvestili sprevodnike ter zagorskega prometnika, ta pa svojega postajenačelnika g. Mejaka. Vlak je nato nadaljeval svojo pot proti Ljubljani. Do tedaj identiteta ponesrečencev tem potnikom še ni bila znana.

Potek strašne nesreče pa je točno opazil strojevodja vlaka, ki je zadel v ponesrečenca. Stroj je udaril s pločiščem, to je železnim obodom okrog strojnega kotla, v enega neprevidnih potnikov. Oster rob železja je potnika

skalpiral ;

odtrgal mu je vrh lobanje tako, kakor bi mu kdo z ostrim nožem hotel odločiti možgansko pokrivalo. Odrezani del lobanje z lasmi vred se je oprijel železja na stroju. Truplo ponesrečenca pa je padlo s stopnic med tiriščí. Omahujoči potnik se je oklenil še svojega soseda in ga je potegnil s seboj

iz vagona v smrt.

Tega je vrglo v pločišče stroja bolj postrani; dobil je rano po sredini glave. Vendar je bil tudi ta sunek takoj smrten.

Strojevodja, ki je opazoval krvav prizor, je takoj potegnil zavore in se je njegov vlak hip nato že ustavil. Potniki so stekli preplašeni k oknom, kjer se jim je nudil

strašen prizor.

Na majhnem prostoru med obema dvojnima tiroma sta ležala nepremično, krvava in razmesarjena dva moška: eden na hrbtu z razprtimi rokami, drugi ležeč na prsih. Očividno ni bilo za oba več pomoči. Z malo zamudo je nato privozil vlak, ves krvav na pločišču, v trboveljsko postajo, kjer je bila nesreča sporočena službujočemu uradniku in postajenačelniku. Načelnik postaje g. Rožanc je takoj odhitel na

kraj nesreče.

Zatem pa je brzojavno obvestil ljubljansko železniško ravnateljstvo o nesreči. Identitete ponesrečencev do tedaj še niso ugotovili. Šele kasneje so po listinah, ki sta jih imela oba potnika s seboj, ugotovili da sta ponesrečenca uslužbenec v železniški delavnici v Mariboru Kmetič in zidarski polir Rudolf Spindler, istotako iz Maribora.

O nesreči je bilo med tem že obveščeno tudi sodišče v Litiji, kakor tudi litijsko okrajno glavarstvo ter železniški zdravnik dr. Ivan Premrov. Do prihoda komisije so zagorski orožniki, na čigar rejonu se je zgodila ta nesreča, pokrili obe trupli z vejevjem in so progo zastražili. Po ogledu sodne komisije so obe trupli prepeljali v zagorsko mrtvašnico.

Ponesrečeni Spindler ima v Zagorju brata, ki je tamkaj progovni mojster. Hotel je menda k njemu na obisk. Njegov sopotnik Kmetič pa je bil baje namenjen v Litijo, da proslavi god sv. Florijana v družbi gasilcev, ker se je vršila v Litiji proslava 20letnice gasilske župe. Tragična smrt obeh potnikov je pretresla vso okolico.

Kralj v Niški banji

Beograd, 4. maja. Kralj Aleksander je prispel danes v spremstvu maršala dvora generala Dimitrijevića in vojnega ministra generala Hadžića v Niš. Na kolodvoru ga je sprejel ban moravske banovine Nestrović z banskimi uradniki, komandant divizije in generaliteta. Pred železniškim poslopjem pa se je zbrala ogromna množica občinstva, ki je priredila vladarju viharne ovacije. Kralj se je nekaj časa razgovarjal z banom moravske banovine o potrebah moravske pokrajine, nato pa se je s svojim spremstvom odpeljal v Niško banjo.

Za združitev hrvatskih učiteljskih društev

Zagreb, 4. maja. V Sesvetah pri Zagrebu se je vršil danes občni zbor treh učiteljskih društev, in sicer učiteljskega društva »Edinstvo« za mesto Zagreb in okolico, učiteljskega društva za okraj Sv. Ivan — Zelina in učiteljskega društva za okraj Zagreb. Po pozdravni brzojavki kralju, predsedniku ministrskega sveta ter ministru prosvete je bila sprejeta resolucija, v kateri zahtevajo zborovalci, naj se na skupščini UJU v Beogradu otvori tudi razprava o telesni vzgoji na osnovnih šolah ter osnuje posvetovalni odbor strokovnjakov in učiteljev, ki bo razpravljal o podrobnostih o telesni vzgoji na osnovnih šolah. Nato je imel g. Juvan Miljević iz Beograda referat o proslavi 10letnice UJU. Po debati o raznih stanovskih vprašanjih je bil sprejet sklep, da se izvoli odbor iz delegatov zagrebškega poverjeništva UJU ter Filipičeve zveze z nalogo, da se izvede ujedinjenje vseh učiteljskih društev in se doseže sporazum glede obnove učiteljskih domov.

Skupščina izvoznikov

Beograd, 4. maja. Danes se je vršila v poslopju Eksportne banke letna skupščina Društva izvoznikov. Zborovanju je predsedoval predsednik Dragiša Matić. Na skupščini je bilo podano poročilo o stanju izvoza v preteklem letu. Izvoz je bil v letu 1929 mnogo večji nego prejšnje leto. Na skupščini je imel nadalje referat o perutninarstvu g. **Milko Senčar iz Ptuja**, ki je bil nato tudi izvoljen v odbor.

Skupščina beograjske Jugosl.-češkoslov. lige

Beograd, 4. maja. Danes se je vršil v Češkoslovaškem domu občni zbor Jugoslovensko - češkoslovaške lige. Z zborovanja sta bili odposlani pozdravni brzojavki kralju in predsedniku Masaryku.

Pevsko tekmovanje v Beogradu

Beograd, 4. maja. V Narodnem gledališču se je vršila danes tekma pevskih društev iz Beograda, Zemuna in Pančeva. Na tekmovanju, za katero je vladalo izredno veliko zanimanje, je dosegel prvo nagrado mešan zbor gimnazije iz Pančeva.

Razstava načrtov za katoliško katedralo v Beogradu

Beograd, 4. maja. V dvorani Oficirskega doma je bila davi otvorjena razstava načrtov za katoliško katedralo v Beogradu. Razstavo je otvoril nadškof dr. Rodić. Otvoritvi so prisostvovali člani vlade ter mnoge druge odlične osebnosti. Razstavljenih je 129 načrtov.

Kriminalno ljubavni roman

„Beg v življenje“

prične izhajati ta mesec v „Ponedeljku“

Naročite se pravočasno na »Ponedeljek«! -- Mesečna naročnina samo 4 Din.

III. kongres slovanskih geografov in etnografov

Udeležujejo se ga poleg domačih tudi učenjaki iz Češkoslovaške, Poljske, Francije, Belgije in Nemčije

Beograd, 4. maja. Danes dopoldne je bil v dvorani stare univerze svečano otvorjen III. kongres slovanskih geografov in etnografov, čegar pokroviteljstvo je prevzel kralj Aleksander. Na kongresu so se zbrali mnogi ugledni geografski strokovnjaki iz Jugoslavije, Češkoslovaške in Poljske, kot gostje pa se ga udeležujejo tudi delegati iz Francije, Belgije in Nemčije.

Kongres je lepa manifestacija slovanskih učenjakov, pa tudi po znanstvenih razpravah, ki so na dnevnem redu, važen dogodek. Na kongresu se bo razpravljalo o najnovejših znanstvenih raziskovanjih na polju geografije in etnografije. Na dnevnem redu so referati in predavanja jugoslovenskih, češkoslovaških in poljskih znanstvenikov, v katerih bodo orisani rezultati njihovega dela iz najnovejše dobe. Po svečani otvoritvi v Beogradu se bo kongres nadaljeval v raznih večjih mestih v notranjosti države ter bo 17. maja zaključen v Zagrebu. Udeležencem bo na ta način dana prilika, da obiščejo geografsko in etnografsko najzanimivejše kraje naše države.

Ob 11. dopoldne so se zbrali naši in tuji znanstveniki v svečani dvorani stare univerze. Kralja Aleksandra je zastopal polkovnik Šarić, za vlado je prisostvoval svečani otvoritvi prosvetni minister Boža Maksimović, navzoč pa je bil dalje celokupni diplomatski zbor, profesorski zbor beograjske univerze, zastopniki Jugoslovenske akademije znanosti in Srbske akademije znanosti ter zastopniki raznih drugih znanstvenih institucij. Svečani otvoritvi so prisostvovali tudi vojaški geografski strokovnjaki iz Jugoslavije in Češkoslovaške, nadalje delegat mednarodne geografske zveze univ. prof. Pierre de Fontaine.

Kongres je otvoril predsednik pripravljalnega odbora, načelnik vojnega geografskega zavoda v Beogradu, general Bošković, ki je v svojem otvoritvenem govoru pozdravil pred vsem učenjake in delegate iz inozemstva ter izrazil prepričanje, da bo kongres slovanskih geografov in etnografov poleg svojega znanstvenega dela tudi lepa manifestacija slovanske vzajemnosti.

Na njegov predlog je bil izvoljen za predsednika kongresa delegat poljske akademije znanosti univ. prof. dr. Evgen Romer, ki se je s kratkim govorom zahvalil za izvolitev ter med splošnim odobravanjem predlagal pozdravno brzojavko kralju Aleksandru, kar so vsi navzoči navdušeno sprejeli. V imenu vlade je nato prosvetni minister Boža Maksimović pozdravil kongres in mu želel obilo uspeha.

Sledili so pozdravni nagovori rektorja beograjske univerze dr. Mitrovića, zastopnika Jugoslovenske akademije znanosti prof. Gavazzija, Srbske akademije znanosti dr. Gjorke Popovića, zastopnika beograjskega geografskega društva dr. Bujevića in zastopnika ruskih geografov prof. dr. Spektorskega. S tem je bila otvoritvena svečanost zaključena, na kar je kongres prešel na dnevni red. Izvoljene so bile posamezne sekcije, ki so tekom popoldneva pričele z razpravami. Zvečer je priredil prosvetni minister Božo Maksimović na čast udeležencem svečan banket pri »Srbskem kralju«. Jutri zvečer odpotujejo delegati v Šumadijo.

Telefonska zveza med Evropo in Avstralijo

Te dni je bil z razgovorom med britskim ministrskim predsed. Mac Donaldom in avstralskim ministrskim predsednikom Scullinom otvorjena redna brezžična telefonska služba med evropsko in avstralsko celino. — Slika kaže Mac Donalda (spredaj) pri prvem razgovoru z Avstralijo. Poleg njega angleški generalni poštar Lees-Smith. — (Opozarjamo na članek »Telefonski pogovor na daljavo 23.000 km«, ki izide v prihodnji številki ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«.).

Huda nesreča na ljubljanskem glavnem kolodvoru

Zaviraču Ivanu Lahu je stroj odrezal desno roko do rame.

Ljubljana, 4. maja.

Vest o grozni nesreči pri Trbovljah se je razširila v teku dneva tudi po Ljubljani, kamor so jo prinesli potniki dopoldanskega mariborskega vlaka. Vse je še govorilo o tej tragediji, ko se je razširila v poznih popoldanskih urah vest o drugi hudi nezgodi, ki se je pripetila na glavnem kolodvoru v Ljubljani in ki se bo zaključila najbrže s smrtjo ponesrečenca.

Popoldne okrog pol 6. ure je na premikalnih tirih skočil iz vagona nekega tovornega vlaka zaviračˇ, 35letni Ivan Lah, stanujoč v Udmatu, pristojen pa v Mirno peč, tako nesrečno, da ga je zgrabil stroj mimo vozečega vlaka, ga podrl na tla in mu odrezal desno roko do rame. Ponesrečenec je obležal v mlaki krvi, močno potolčen tudi po glavi ter najbrže še s precejšnjimi notranjimi poškodbami. K ponesrečencu je takoj prihitelo železniško osobje, ki je o nesreči obvestilo tudi reševalno postajo. Ta je bila v najkrajšem času na mestu nesreče ter je odpeljala nevarno ranjenega zaviračа, ki zavesti še ni popolnoma izgubil, v javno bolnico. O nesreči so obvestili tudi ponesrečencevo ženo, ki je prišla moža obiskat v bolnico, kjer ga je našla v brezupnem stanju. Ker je verjetno, da bodo nastopile komplikacije, skoro ni upanja, da bi ponesrečenec okreval.

Smrt bolgarskega mitropolita

Sofija, 4. maja. Bolgarska agencija poroča, da je danes umrl v Vračaru arhiepiskop vračarski mitropolit Klement, predsednik sinoda bolgarske pravoslavne cerkve od leta 1928. do danes. Pogreb bo v sredo. Volitve novega mitropolita bodo po običaju v roku 40 dni. (Avt.)

Dr. Schober o svojem obisku v Parizu in Londonu

Včeraj se je vrnil na Dunaj zvezni kancelar dr. Schober, ki je podal novinarjem izjave o smotrih svojega potovanja na zapad

Dunaj, 4. maja. Zvezni kancelar dr. Schober je danes po svojem povratku na Dunaj dal novinarjem naslednjo izjavo: Predvsem moram poudariti, da je bil moj poset v Parizu in Londonu v prvi vrsti akt kurtoazije, ki je bil povzročen s tem, da sem moral absolutno preprečiti, da bi bila moja poseta v Rimu in Berlinu izpostavljena ne ravno blagohotnim pomislekom. Ako je moj poset v Rimu veljal vzpostavitvi dobrih odnošajev do našega močnega južnega soseda in potrditvi prijateljskega razmerja in ako je moj poset ne glede na to, da smo hoteli pospešiti pogajanja za trgovinsko pogodbo, odgovarjal umevni potrebi nemškega ministra nemške Avstrije nemškemu bratu, so mi dala ljubezniva povabila v Pariz in London zaželjeno priliko, da se vladam Francije in Anglije zahvalim za velikopotezne podpore avstrijskih prizadevanj na haaški konferenci, in da obrazložim tudi notranje-politični in gospodarski razvoj nove Avstrije, da ojačim zaupanje do naše države in da zagotovim podporo naših stremljenj od strani teh ne samo za Srednjo Evropo, temveč za vso Evropo važnih činiteljev. Menim, da se je to v osebnih razgovorih s temi močnimi činitelji posrečilo. Nad tem se veselim kot Avstrijec, ker ima naš narod pravico na boljšo bodočnost v gospodarskem in političnem oziru.

Mirna nedelja v Avstriji

Dunaj, 4. maja. Današnji dan je v St. Pöltnu in v Laxenburgu, kjer so pričakovali spopade, potekel popolnoma mirno. St. Pölten je kazal sliko taborišča. Veliko število vojaštva v vojni opremi je delalo varnostno službo. Pozvali so tudi orožništvo. Pohod Heimwehra, ki je ob tej priliki blagoslovil več svojih zastav, je bil končan popoldne. Večina udeležencev pri heimhehrovskem sprevodu se je takoj nato odpeljala domov. Le približno 1000 Heimwehrovcev se je zbralo v telovadnici. Na prostem pa se je zbralo veliko število članov socialnodemokratskega Schutzbunda. Situacija je bila zelo napeta. Dalj časa se je zdelo, da bo prišlo do spopadov. Varnostni organi, ki so bili oboroženi s strojnicami, pa so tvorili zid med obema strankama, tako da sploh ni bilo treba intervenirati.

Florjanska nedelja v Mariboru

Sobotni mladinski koncert Glasbene Matice. — Slovo beograjskih umetnikov. — Izročitev odlikovanj 30 poštarjem. — Sportna senzacija. — Prisega rekrutov. — Tombola Rdečega križa. — Koncert kvarteta ljubljanske Glasbene Matice.

Maribor, 4. maja.

Sinoči se je morala mariborska umetnost ljubeča publika razdeliti na dve skupini. Prva je šla poslušat naš vrli godbeni in pevski naraščaj pri Glasbeni Matici, ki je v dvorani Uniona ob lepem obisku proizvajal težko Dvořakovo skladbo »Mrtvaški ženin« z lastnim orkestrom in mešanim pevskim zborom, skupno okrog 230 malih umetnikov, pod vodstvom ravnatelja Glasbene Matice g. Hladak - Bohinskega. Splošna sodba je bila, da je bila to za našo mladino izredno lepa produkcija, na kateri ji je treba samo čestitati. K uspehu so naravno pripomogli tudi solisti, sopranistka gdč. Mezetova in tenorist g. Gostič iz Ljubljane ter baritonist pater Kolb iz Zagreba. Vsi trije so dobili poklonjene krasne vence in šopke z narodnimi troboinicami. Uspeh prvega nastopa bo naši mladini nedvomno v vzpodbudo k še večji izpopolnitvi.

Drugi del Mariborčanov je v soboto zvečer prisostvoval v nabito polnem gledališču poslovilni predstavi članov beograjskega gledališča, ki so v teku šestih večerov želi v Mariboru velik moralni in nedvomno tudi lep materijalni uspeh. Za slovo so dali zopet »Cirkuško princeso«, ki je že prvi večer napolnila gledališče.

Današnja prva majska nedelja, posvečena zaščitniku vseh gasilcev, dimnikarjev in kovačev, sv. Florian, je bila glede vremena zelo nestalna. Vendar pa to ni motilo številnih izletnikov, ki so imeli v splošnem prav prijeten dan.

V ranih urah se je pojavila na ulicah vojaška godba na čelu velikega sprevoda rekrutov, ki so bili vpoklicani na odsluženje kadrskega roka in so bili danes zaprisežen. V meliski vojašnici se je po obhodu po mestu izvršila svečana prisega. Predpisane obrede sta opravila voj. župnik g. Zavadlal in prota g. Trbojević.

Ob 11. dopoldne se je v slavnostno okrašeni dvorani glavne pošte zbralo uradništvo in ostalo osobje vseh mariborskih pošt. Zastopnik dravskega poštnega ravnatelistva v Ljubljani, višji pristav g. Štukelj je 30 uradnikom in uslužbencem mariborskih pošt z upravn. Irgoličem na čelu izročil lansko leto od kralja podeljena odlikovanja ter jim čestital v imenu ravnatelja. Za vse odlikovance se je zahvalil upravnik glavne pošte g. Irgolič. — Popoldne se je od 13. do 17. vršil v mali dvorani Narodnega doma občni zbor Oblastne poštne organizacije ob lepi udeležbi članstva. Ker je dosedanji predsednik g. Jakše odložil svoje mesto, je bil za novega predsednika izvoljen g. Čampa iz Ljubljane, za tajnika pa g. Rabič, upravnik pošte 3 v Ljubljani. Po končanem občnem zboru so napravili udeleženci izlet v Jarenino, kamor so se odpeljali z avtobusi.

Adut dneva so bili tako zvani »Florjančki«, čestilci sv. Floriana. Po jutranji službi božji v stolnici so se zbrali v posebni sobi »Prešernove kleti« k prijateljski »zakuski«. Animirani sestanek se je zavlekel dolgo preko poldneva. Navzoči so bili skoro vsi dimnikarji, gasilci in mariborski kovači.

Na griču med Radvanjem in Pekrami, na tako zvani slovenski Kalvariji, se je vršilo staroslavno »žegnanje«. Kljub izredni razigranosti »romarjev« pa letos ni bilo nobenega resnejšega incidenta, ki so bili doslej ob takih prilikah skoroda neizogibni.

Na policiji so imeli dokaj živahen dan. Aretiranih je bilo pet nepridipravov zaradi raznih deliktov. Prijav je bilo 33, med temi 5 zaradi tatvine, 4 zoper neprevidne kolesarje in samo en šofer je danes prekršil policijske cestne predpise. Sitnosti bosta imela tudi dva sladoledarja, ki nista upoštevala obrtnih predpisov. Najznačilnejša je vsekakor prijava neke Marije Šnoflove iz Pobrežja, ki jo je neka navidezno pobožna ženščina okradla v stolni cerkvi. Izmaknila ji je denarnico s 148 dinarji.

Kronika danes ne beleži večjih nesreč in nezgod, ki so ob nedeljah skoro običajne. Med važnejšimi dnevnimi dogodki je treba omeniti sportno senzacijo: Zmago »Mariborčanov« nad ljubljanskimi »Ilirijani«. I. SSK »Maribor« ima potemtakem precej nad, da postane nogometni prvak dravske banovine, kar Mariborčanom ni v mal ponos. V zvezi s sportom naj še omenimo, da se je v soboto odpravilo v Beograd na poklonitev sprotnikov kraliu tudi 10 mariborskih kolesarjev pod vodstvom g. Pere Markovića.

Na Trgu svobode se je popoldne ob številni udeležbi občinstva, zlasti mladine, vršila tombola pomladka Rdečega križa, ki je imel nedvomno tudi lep materijalni uspeh.

Nocoj se je vršil v Narodnem gledališču lepo obiskan koncert kvarteta ljubljanske GlasbeneMatice, ki je zaključil Florjansko nedelio. Obisk je bil dober, vsekakor pa ne tak, kakoršen je bil v številnih starih in danes na novo otvorjenih vinotočih v mariborski okolici, kjer se je kar trlo občinstva, tako da je skoro povsod zmanjkalo miz, stolov in kozarcev, gledališki blagajnik pa se ni baš pritoževal, da bi mu pošle vstopnice...

Grško-madžarski odnošaji

Atene, 4. maja. Madžarskega vnanjega ministra Valka bo sprejel predsednik republike. Jutri popoldne bo podpisan akt grško-madžarskega prijateljstva. Celokupni grški tisk posveča grško-madžarskemu prijateljstvu uvodne članke. (AA)

Pariz, 4. maja. »Havas« poroča iz Aten, da je madžarski vnanji minister Valko imel sestanek z Venizelosom in Mihalakopulom. Na sestanku so razpravljali o raznih vprašanjih, važnih za obe državi, zlasti o industrijskem in poljedelskem položaju. (AA)

Atene, 4. maja. Minister Valko odpotuje jutri zvečer v Budimpešto. (AA)

Grška renesansa

Atene, 4. maja. Poslednji dan delfskih svečanosti se je zaključil posebno slovesno v prisotnosti mednarodne elite. Posebna znamenitost tega dne je delfska ideja, ki jo je proglasil pesnik Sikalianos v svojem govoru. Ideja obstoji v tem, da naj se iz Delfov stvori duhovno središče, ki naj zbira okoli sebe ves svet, ne samo s svojimi rednimi prireditvami klasičnega gledališča, nego s svojim večnim simbolom, ki izraža ideio duhovnega središča vsega sveta. Sprejeta je bila resolucija, po kateri se bodo v času vsakoletne prireditve nosile po Delfih bakle iz vseh krajev sveta, da se na ta način ustvari intelektualni krožek po vzgledu francoskega Panteona in Steinerjevega »Goetheaneuma«. Osebe, ki so podpisale to idejo, so grški pesnik in iniciator grških svečanosti Sikalianos, grški poslanik v Parizu Politis, Papanastaziu, veliki španski filozof Dorž, francoski intelektualec Bogssy, Tériv, dopisnik pariškega »Tempsa« Marcel Boulanger, Nemec Thomas Mann in mnogi drugi. List »Etnos« piše, da je jugoslovenski novinar Bogdan Radec rekel, da je »revelacija« Delfov in njegovega pomena ena izmed največjih pomembnosti, ki jo je pokazala letošnja proslava 100letnice grške neodvisnosti. Italijanski zastopnik Tabuta ni hotel podpisati resolucije. (AA.)

Novosti iz Romunije

Bukarešta, 4. maja. Po končanem kongresu liberalne stranke so bile prirejene v vsej državi velike manifestacije, ki so jih priredili pristaši stranke. Sprevod, ki je šel po ulicah, je štel 40.000 ljudi, in se je pomikal tri ure. Manifestacije so potekle v popolnem redu. (AA)

Bukarešta, 4. maja. »Rador« poroča, da so kraljica Marija, člani namestniškega sveta in drugi odličniki prisostvovali danes žalni svečanosti za ponesrečence v Kospeštiju. Danes popoldne se je kraljica Marija s posebnim vlakom vrnila v Bukarešto. AA.

Predsednik Doumergue v Alžiru

Pariz, 4. maja. Iz Alžira poročajo, da je danes ob 10. prispel tja predsednik republike Doumergue s premstvom. (AA.)

Zahvala carigrajskega patrijarha poljski vladi

Vrašava, 4. maja. »Pat« poroča, da je carigrajski patriarh Fotije poslal pismo upravniku ministrstva prosvete Saržinskemu, v katerem se zahvaljuje poljski vladi za čestitke povodom svojega ustoličenja, kakor tudi za odlikovanje z redom Polonia restituta. (AA.)

Aretacija komunistov v Budimpešti

Budimpešta, 4. maja. Policija je tekom današnje nedelje aretirala osem komunistov, med temi pet uradnikov in tri delavce, ki so baje sodelovali pri protidržavni zaroti.

Povratek španske kraljeve rodbine

Pariz, 4. maja. »Havas« poroča iz Madrida, da se je tja vrnila danes kraljeva rodbina iz Seville. Prebivalstvo jo je povsod toplo pozdravljalo. (AA)

Dolžnost Ljubljančanov

Mestni socialno-politični urad bo danes 5. t. m. priredil v veliki dvorani »Uniona« koncert, katerega čisti dobiček je namenjen za podporo revnim ljubljanskim otrokom, katerim se bo s prispevki, zbranimi na tem koncertu omogočilo bivanje v počitniških kolonijah ljubljanske mestne občine. Mestni socialno-politični urad bo s tem najlepše proslavil protituberkulozne dneve, ki jih v dneh od 3. do 5. t. m. prirejajo vse zdravstvene oblasti, šole in protituberkulozne lige v državi pod geslom: »Dajmo otroku solnca in zraka — Jetiki boj!« Vsa javnost je dolžna po svojih moeh podpirati taka splošno koristna, humanitarna prizadevanja. *Vsak pa bo najlepše sodeloval pri prireditvi protituberkuloznih dni, ako bo s svojo udeležbo na tem dobrodelnem koncertu dejansko pomagal* revnim otrokom, da si v počitniških mesecih privoščijo solnca in zraka. Dajmo otrokom solnca in zraka — napolnimo danes zvečer unionsko dvorano do zadnjega kotička! Obvarujmo otroke jetike, krepimo njih zdravje.

Osrednja protituberkulozna liga.

Naročajte „Našo dobo“!

Po sedmih letih razkrit zločin

Skrivnostna smrt trgovca Lebana pojasnjena

Čitatelji naših listov se nedvomno dobro spominjajo skrivnostne smrti uglednega in imovitega ljubljanskega trgovca Feliksa Lebana, čigar nenadna smrt v okoliščinah, ki mejijo na zavratni umor, je ostala kljub vsestranskim preiskavam nepojasnjena.

Prav tako ni izvedela javnost nikoli, kaj se je zgodilo s pokojnikovo ženo gospo Julijano, ki je bila osumljena krivde na moževi smrti, ki pa je neznano kam izginila in so bile vse poizvedbe za njo zaman.

Nekaj luči v to zagonetno afero, ki je tedaj vznemirjala našo javnost, je vrgel s svojimi odkritji znan slovenski publicist, ki je v onem času urejeval kriminalno kroniko nekega ljubljanskega dnevnika. Toda baš v trenutku, ko se je zdelo, da je uradna preiskava zasledila zločinca, je izginil tudi publicist. In vse je ostalo nepojasnjeno navzlic paznemu očesu odločilnih oblasti.

Nedavno pa se je nepričakovano oglasil iz Argentine izginoli publicist in nam ponudil v objavo obširen spis, ki vsebuje vse podrobnosti in celo intimnosti afere v zvezi s skrivnostno smrtjo trgovca Feliksa Lebana. Publicist je pod imenom Edgar Valič napisal golo resnico v obliki kriminalno ljubavnega romana, ki mu je dal naslov »Beg v življenje«.

Roman prične izhajati še ta mesec v »Ponedeljku«.

Lepa proslava 20 letnice litijske gasilske župe

Litija, 4. maja.

Na današnji praznik sv. Florijana, ki je že iz starih časov zaščitnik gasilskega stanu, je praznovala litijska gasilska župa 20-letnico svojega obstoja. Župne proslave so se udeležili gasilci iz vsega okraja, ki je razdeljen v tri okrožja: v litijsko, kresniško in zagorsko. Svoje tovariše, ki so prišli z vlaki, so pričakovali uniformirani domačini na postaji. Ob zvokih železničarske godbe se je vil sprevod skozi okrašeno Litijo. Pred mostom in na mnogih drugih krajih so bili postavljeni slavoloki, raz hiš pa so plapolale zastave. Nato so se gasilske čete postirale na Glavnem trgu. Pred Svetčevo hišo so namestili poljski oltar, na katerem je čital sv. mašo g. Leskovec.

Svoj dvajsetletni jubilej so praznovali naši gasilci z blagoslovitvijo nove motorne brizgalne ter novega avtomobila, ki bo služil za prevoz gasilcev. Kumica novega gasilskega orodja je bila ga. Slančeva, soproga litijskega veleposestnika. Po svečanem aktu blagoslovljenja je imel lep nagovor načelnik litijske gasilske župe g. Franc Lajovic st., ki je otvoril slavnosti, nakar je govoril zbranemu občinstvu župni tajnik g. Peterca.

Pred navzočimi gosti in kumico go. Slančevo je izvedla vsa gasilska župa ob zvokih godbe strumen defile.

Zatem je krenil ves zbor na senčnati vrt g. Franca Pleničarja. Tamkaj so mnogi govorniki iz vrst gasilstva obujali spomine iz 20 letnega delovanja, vmes je sodelovala prav pridno godba; ob 12. pa je pričel z referatom gasilski zdravnik dr. Ukmar, ki je uvajal svoje tovariše v prvo pomoč ob raznih nezgodah, ki se ob požarih kaj rade primerjajo. Nato je sledil župni občni zbor, ki je ugotovil lep napredek v župnih gasilskih vrstah. V teku zadnjih dveh let je narasla župa za 7 novih društev. Popoldne so imeli gasilci veselico ki je potekla prav animirano ob poskočnih zvokih zidanmoških godbenikov.

Smrt na prepovedanih potih

Murska Sobota, 4. maja.

Jurčič je najprej opisal rokovnjače, potem pa tihotapce, ki so nekdaj bolj iz strasti, kakor pa iz zločinskega nagnenja živeli v naših krajih. Rokovnjačev pri nas ni več, ostali pa so nam zlasti ob severni meji tihotapci, ki so — kakor kažejo razni primeri — še bolj strastni, kakor so bili v Jurčičevi dobi. Če bi oblasti napravile statistiko vseh onih, ki so že izgubili življenje ob prepovedanih obmejnih prehodih ter te statistike razposlale županstvom za javno objavo, bi mogoče prebivalstvo uvidelo, kam vodi tihotapska strast in pa neka čudna nagnenja, ki povzročujejo odpor proti obmejnim organom. Ti organi pa imajo v svoji službeni dolžnosti med prvimi tudi ukaz, da streljajo na vsakega, ki se njihovemu povelju ne pokori.

Ponoven smrtni primer zaradi prepovedanega prehoda preko meje se je pripetil v našem okrožju zopet te dni. Orožniška in finančna patrulja iz Tišine odnosno iz Gederovcev je morala poostriti svojo pazljivost, ker je doznala, da se iz avstrijske Radgone odpravlja več tihotapcev. Patrulje niso do polnoči izsledile ničesar. Kmalu po polnoči pa so orožniki in finančni organi opazili osem postav, ki so hotele izrabiti popolno temo, da se utihotapijo preko meje in prenesejo nekaj saharina in cigaretnega papirja.

Na večjo tihotapsko skupino je naletela patrulja enega orožnika in enega finančnega stražnika. Oblastna organa sta oddala proti tihotapcem, ki se niso ustavili na pozive, vsak po dva strela. Tihotapci so se razbežali, pustili pa so par korakov od meje mrtvega kmeta Matijo Kozlarja, ki je izkrvavel zaradi strela v nogo, in ranjenega kmeta Ivana Bogdana. Ko so prispeli orožniki in finančni organi, je bil prvi že mrtev, drugega pa so še lahko odpremili v soboško bolnico. Ubiti Kozlar in ranjeni Bogdan sta doma iz občine Trnje in je vsem nerazumljivo, zakaj sta ravno onadva zašla med tihotapsko družbo. Ker rane Ivana Bogdana niso bile nevarne, so v bolnišnici takoj odredili njegovo izročitev sodišču.

Ljubljanska kronika

Ljubljana, 4. maja.

Danes sta se v Ljubljani srečala dva svetnika: sv. Florian in sv. Jurij. Florjanovi vojščaki so se zbrali pod vodstvom staroste JGS g. Josipa T u r k a že pred 8. na Krekovem trgu. Bilo jih je par sto, nakar so z dvema godbama, viško »Gradaščico« in z ono Mladinskega doma odkorakali k maši v cerkvico sv. Florjana. Po končani maši je sledil obhod po mestu, nakar so vrste gasilcev krenile spet pred Mestni dom, kjer je po kratkem nagovoru staroste g. T u r k a in g. Z u p a n a sledil razhod.

Popoldne je vse, kar je ostalo v mestu, odšlo na Grad, kjer se je vršilo običajno vsakoletno jurjevanje, ki ga priredita šentjakobska in šentpeterska podružnica CMD.

»To pot nas pa ni goljufalo!« so si čestitale odbornice, odborniki in vsi, ki se radi udeležujejo tega prijetnega slavlja. Da ga enkrat vreme ni baš polomilo za to priliko, je, kakor znano vsem Ljubljančanom, pravcati dogodek. Zato pa je bilo gori toliko prekipevajoče dobre volje, kot že ne zlepa. Razpoloženje je rastlo od ure do ure, kupovale so se srečke in marsikdo je bil res vesel lepega dobitka, ki ga je odnesel na večer domov. Finančni efekt prireditve je bil po obisku in razgibanosti na Gradu, sodeč, vsekakor dokaj zadovoljiv.

Izletnikom, ki so jo pobrali ven iz mesta, se to pot ni bilo treba strašiti avtomobilov in prahu. Ceste so bile izprave, trava je še mokra klonila k tlom. Procesije izletnikov, malih in velikih, celo onih, ki so jih mamice v vozičkih vozile s seboj, so se smejale v zlati dan, ki ga je poživljalo petje in žvrgolenje škrjančkov v zraku.

Popoldne in na večer so se izletniki že manje zmenili za škrjančkovo melodijo in so jo raje urezali sami. Okoliškim gostilničarjem je poignaval na obrazih zadovoljen nasmešek in gospodinjam pri štedilnikih so rdela lica. Pozneje na večer so imeli goreniski izletniki svojo senzacijo. V nekih gostilnah okrog Šmarne gore se je pojavil elegantno oblečen tujski par. Ponekod so plesali in v gostilnah je vladala pravcata gneča. Mladi svet se je zavrtel v gostilniških vežah in sobah. Tudi tulca sta pridno plesala. Čez čas pa je ta ali oni, ki je še ostal v gostilni, pogrešil listnico, a tudi marsikatera damica je uzotovila, da ji manika verižica okrog vratu, ali sploh kaka stvar, ki »se sveti«.

O tatinskem paru takrat že ni bilo ne duha ne sluha, ker se je pač že sukal v kakem drugem lokalu, odkoder pa jo je tudi hitro popihal.

Komandant Dravske divizijske oblasti

general g. Sava T r i p k o v i ć bo od 5. t. m. naprej na službenem potovanju v območju svoje divizijske oblasti in do daljnega ne bo sprejemal.

Kronika.

Junak z nožem

Ljubljaa, 4. maja.

V gostilni Marenčič v Mostah je bilo danes popoldne prav veselo. Med gosti se je sukal tudi 21 letni delavec pri Dukiću Franc Filipović, stanujoč v Mostah, rodom pa nekje iz Ijutomerske okolice. Iz še neznanega vzroka se je Filipović malo po 18. uri sprl z nekim Dalmatincem, ki je pod vplivom alkohola zgrabil za nož ter ga zabodel Filipoviću v desno stran vzadaj pod lopatico. Nevarno poškodovanega mladeniča je prepeljala reševalna postaja v javno bolnico.

Čuden „atentat“

Murska Sobota, 4. maja.

Prevžitkarici Vilmi Balerjevi iz Serbercev se je nekaj čudnega pripetilo na stara leta. Ko je te dni legla k počitku in dalje časa ni mogla zaspati, je začutila, da uhaja v sobo skozi odprtino ključavnice močan voni po nekem plinu, ki je polagoma napolnil sobo. O čudnem pojavu je nekaj časa razmišljala, pozneje pa je klicala na pomoč sosede, katerim je razodela, da ji streže najbrže po življenju pastorek Štefan Baler, ki se z njo že dalje časa prepira zaradi prevžitnine.

Za zadevo so doznali tudi orožniki, ki so seveda takoj zaslišali osumljenega pastorka Štefana. Ta je na orožniški postaji v Puconcih pripovedoval, da ni imel nobenega namena zastrupiti ali sploh na kakršenkoli način napasti stare Vilme, temveč da je zvečer popravljal samo karbidno svetiliko svojega kolesa ter pri tem mešal karbid z vodo na tako čuden način, da je uhajal iz te zmesi plin, ki je tudi njega omamljal.

Novovrsten hotel

V zapadnem delu Berlina so letos otvorili hotel s čisto novimi razvrstitvami. Prostora ima samo za 63 oseb razmeščenih na 32 oddelkov. Slednji obsega salon, spalnico in kopalnico z omarami in celo z blagajno. Notranjost je urejena tako, da iz dvigala oziroma s stopnišča trčiš takoj na svojo sobo, pa da ti ni treba pobirati stopnic po dolgih hodnikih. V pritličju je restavrant za 75 do 100 oseb. Podzemlje obsega bar s plesno dvorano, na strehi pa se razpenja ploščad z zeleniadnim vrtom in cvetlicami za poleti.

Ljubljanska opera

V torek se poje Puccinijeva opera »B o h é m e« z gdč. Majdičevo, go. Poličevo, gg. Gostičem, Grbo, Rumplom in Jankom v glavnih partijah. Dirigent ravnatelj Polič.

V sredo Bellinija opera »N o r m a« z gdč. Zlato Špehar kot gostom v naslovni partiji. Dalje pojo ga. Thierry, gg. Marčec, Betetto i. dr. Dirigent g. Neffat.

V petek domačega komponista Kozoje opera »Č r n e m a s k e« z g. Primožičem v glavni partiji. Dirigent ravnatelj Polič.

V soboto opereta »M a m z e l l e N i t o u c h e« z gdč. M. Lubejevo, subreto zagrebškega gledališča v naslovni partiji. Dirigent g. Svetel.

»Divne laži Nine Petrovne« v kinu Ljubljanski dvor

Sobotne in včerajšnje predstave v kinu »Ljubljanski dvor« so bile popolnoma razprodane, kajti najlepši film divne **Brigite Helm**, krasno filmsko delo **»Nina Petrovna«**, je bila velika privlačnost za vse ljubljansko občinstvo, zlasti ker je s tem lepim sporedom otvoril »Ljubljanski dvor« svojo poletno sezono kot ljudski kino z **najnižjimi cenami 2, 4, 6 in 8 Din.** Zato ni čudno, da se je publika kar trgala za vstopnice in že popoldne pri najlepšem pomladanskem vremenu so bile vse vstopnice razprodane. Ljudski kino bo zaradi tega film »Nina Petrovna« obdržal še danes na programu, a brezpogojo zadnji dan. Za današnje predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer naj si vsakdo, ki filma še ni videl, ali pa doslej ni mogel vstopnic dobiti, te čimprej omisli.

Jutri v torek nov spored, in sicer Ufin veliki film **»Asfalt«**, drama strasti in trpljenja iz velemestnega življenja. V glavni vlogi Gustav Fröhlich in Betty Amann.

Humor

DOMAČA HRANA

V gostilnici je že leta stal na lepenki ob oknu napis »domača hrana«, ki pa je neki dan izginil. »Zakaj ste sneli svoj plakat?« vpraša stalni gost. »Vidite,« razlaga krčmar, »v soseščini stanuje zdaj precej mladih zakoncev in opazil sem, da so taki moški, kadar so videli moj plakat, odšli takoj v drugo gostilno. Izraz domača hrana jim obuja žalostne spomine.«

TEŽKA RBČ

Janko in Metka se kratkočasita z Metkinim »oblonom«. Nenadno potegne veter, balon odleti in Janko se jame silovito dreti. »Kaj pa tako tuliš, saj je bil zrakoplov moj?« — »Seveda je bil tvoj, ampak moja sapa je bila v njem!«

MANDAT

G. Ničman se je precej pozno poročil. Na svatbenem potovanju je presenetil svojo boljšo polovico z novico, da mu je zagotovljen sedež v poslanski zbornici. Mlada gospa pogleda postarnega možička z rahlim prezirom in reče suhoparno: »Ako boš izvoljen, se boš moral po mojem mnenju priklopiti jako zmerni skupini.«

ŠOLSKA CVETKA

Učitelj vprašuje, čigavi so verzi, ki so jih dijaki pravkar našli navedene v potopisu: »Ta ni možak, ta ni za rabo, kdor tujih videl ni ljudi.« Naglo pomoli bankirjeva hči roko kvišku ter odgovori: »To je rekel moj papa, ko je šel lani sam na letovišče.«

UČINEK MALIH OGLASOV

Prvi trgovec z umetninami: »Danes sem se mogel prepričati o učinkovitosti časnikarske reklame.« — Drugi trgovec: »Kako pa to?« — »V snočnjem večerniku sem dal priobčiti oglas, da iščem nočnega čuvaja. In nocoj so mi trgovino oplenili.«

Zadnja vožnja papeževega zgodovinskega vlaka

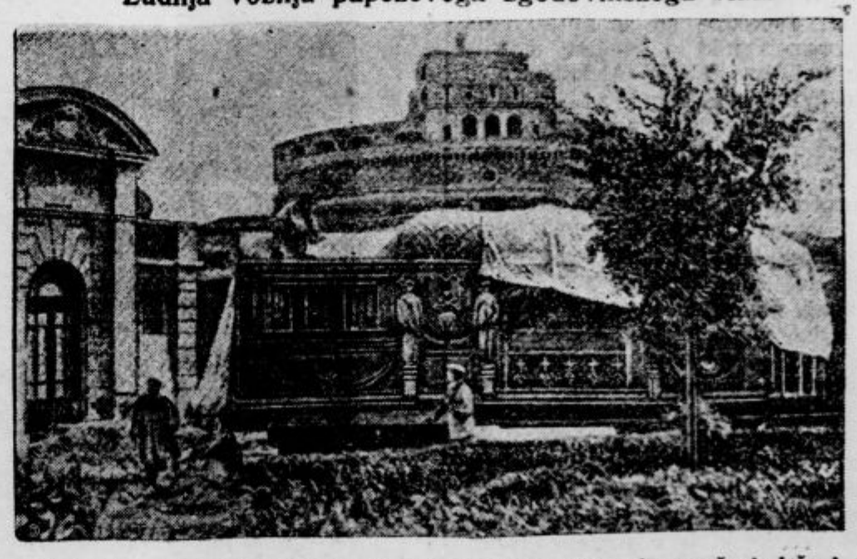

Par desetletij po iznajdbi železnice so zgradili tudi v tedanji papeževi državi svojo železnico. Papež Pij IX. si je naročil poseben vlak za svoja potovanja. Po l. 1897., ko je prenehala obstojati samostojna cerkvena država, se ni nihče več vozil s tem luksuznim vlakom, ki ga bodo sedaj spravili v novem rimskem muzeju.

(Glej članek s slikami »Vatikan se modernizira« v tedenski reviji »Življenje in svet«)

Sportni „Ponedeljek“

Dan sportnih manifestacij v Beogradu

Jugoslovenski sportniki so izrazili kralju in domovini svojo udanost — Jugoslovenska nogometna reprezentanca si pribori z zmago nad Rumuni zlati pokal kralja Aleksandra — Pri stafetnem teku Avala—Dvor zmaga zagrebška stafeta, dočim zasede ljubljanska drugo, mariborska pa četrto mesto — Hud poraz Ilirije pri prvi finalni tekmi v Mariboru — Senzacionalna zmaga 5 : 0 Jugoslavije nad Švedsko v borbi za Davisov pokal

Beograd, 4. maja.

Danes je bil v Beogradu pravi sportni dan. Vršile so se svečane sportne manfestacije, ki so dale prestolici nad vse svečano zunanjost. Davi je prispelo v Beograd mnogo sportnikov, zlasti iz Ljubljane, Maribora in Zagreba. Zlasti svečan je bil sprejem zagrebških in ljubljanskih sportnikov. Že ob 8. zjutraj se je pri Slaviji formiral velik sprevod beograjskih sportnikov vseh panog z motociklisti na čelu ter odšel k sprejemu na kolodvor. Poleg sportnikov se je zbralo pred kolodvorom tudi ogromno število drugega občinstva. Sportnike iz Ljubljane in Zagreba je po odsviranju državne himne pozdravil v imenu Saveza sportnih savezov predsednik dr. Hadži. V imenu Zagreba se je zahvalil za sprejem g. Rajher, v imenu Ljubljane pa inž. Debelak. Došli sportniki so se pridružili domačim v sprevodu ter odšli po Nemanji ulici in po ulici Miloša Velikega pred dvor, kjer so se razvile veličastne manifestacije in ovacije Nj. Vel. Aleksandru.

Tekom današnjega dne so se vršile razne sportne prireditve. Najvažnejši sta bili meddržavna tekma med Jugoslavijo in Rumunijo za zlati pokal Nj. Vel. kralja Aleksandra ter stafetni tek jugoslovenskih mest.

Jugoslavija : Rumunija 2 : 1 (2 : 0)

Kakor znano, se je do sedaj za kraljev pokal vršilo 6 tekem. Rumuni so zmagali pri dveh, mi pa pri štirih in sicer trikrat zaporedoma. Za definitivno posest pokala je potrebno, da eno ali drugo moštvo zmaga štirikrat zaporedoma. Ker je tudi današnja tekma končala v našo korist, preide zlati pokal kralja Aleksandra definitivno v našo posest.

Tekma se je vršila na igrišču Jugoslavije. Pred pričetkom tekme, kateri je prisostvovalo okoli 9000 oseb, je prišla na igrišče celokupna uprava JNS in njen tajnik je izročil rumunskemu moštvu krasen kip. Publika je navdušeno pozdravila obe moštvi, nakar je godba zasvirala rumunsko in našo državno himno.

Pička zmaga naše reprezentance nas nikakor ne more zadovoljiti, čeprav je bila odločilna za dragoceno darilo našega kralja. Naša reprezentanca je igrala slabo. Češkoslovaški sodnik g. Stepanovsky, ki je vodil tekmo, je to tudi potrdil ter izjavil, da je videl jugoslovensko reprezentanco igrati že mnogo bolje. Rumunski savezni kapetan je izjavil, da je zadovoljen z rezultatom in z igro, čeprav so jo Rumuni izgubili. Ravno tako pravično bi bilo tudi, ako bi bila zmagala Rumunija.

Začetkom igre so bili Jugosloveni v napadu. Tirnanić centrira, toda golman Rumunije zapusti mrežo in pogumno ujame žogo. V drugi minuti ustavi sodnik oster napad Jugoslovenov zaradi off side Marjanovića. V 12. minuti sledi kombinacija Tirnanić - Bonačić - Premerl. Zadnnji strelja neubranljivo iz daljave 20 metrov v mrežo ter doseže vodstvo 1:0 za Jugoslavijo. V 35. minuti postavi Bonačić na 2:0. Rumuni se hrabro branijo, toda v prvem polčasu ne morejo izpremeniti rezultata.

V drugem polčasu so Jugosloveni takoj v napadu, toda Rumuni čvrsto branijo. V dvanajsti minuti pride rumunski napad pred jugoslovenski gol. Žogo dobi levi krilec, ki ostro centrira, in desna zveza Rumunije izboljša rezultat na 2:1. Sedaj so Rumun do 18. minute v premoči. Sledi kombinacija Luburić - Tirnanić - Marjanović, toda zadnji zgreši iz daljave 3 metrov gol. Do konca tekme se rezultat ne menja.

Stafetni tek Avala—Dvor

Stafetni tek jugoslovenskih mest se je vršil od groba Neznanega junaka na Avali do kraljevskega dvora. Teka se je udeležilo 6 moštev iz Beograda, Zagreba, Ljubljane in Maribora. Zmagala je stafeta Zagreba, čeprav je vodila Ljubljana vse do poslednjih 50 m pred ciljem. Občinstvo je aplavdiralo ljubljanskim tekačem, ki so predstavljali zelo odlično moštvo. Za Ljubljano so tekli Šporn, Slapničar, Kumer in Krevs. Stafeta Ljubljane je prispela na cilj kot druga. Sledili sta ji beograjska in mariborska stafeta. Mariborska stafeta je bila sestavljena iz tekačev Podpečan, Pfeifer, Höfer in Drobnič.

Sabljaška akademija

Snoči se je vršila v dvorani oficirskega doma svečana akademija jugoslovenskega sabljaškega saveza, na kateri so se spoprijeli naši najboljši sabljači. Pozdravni govor je imel predsednik Saveza upokojeni podpolkovnik Jerković. V nato sledečih borbah se je izkazal zlasti g. Cvetko iz Ljubljane, ki je bil za svojo lepo borbo deležen zasluženega aplavza.

Nastop težkoatletov

V dvorani češkoslovaškega poslaništva se je vršilo tekmovanje težkih atletov in boksarjev. Tekmovalo je 6 boksarjev, 7 atletov ter 32 rokoborcev. Pri dviganju utež so dosegli lepe uspehe člani SK Ilirija iz Ljubljane in Terglavčnik, član SK Železničarja iz Maribora. V grško-rimski rokoborbi se je od Slovencev izkazal Lubnik, član SK Železničarja iz Maribora, ki ga pa je vendarle premagal Beograjčan Matić.

Kolesarski dirki

Danes sta se vršili tudi dve kolesarski dirki. Juniorji so dirkali na 30 km dolgi progi iz Beograda do izpod Avale in nazaj. Prvi je dospel na cilj Rozman (kolesarski klub, Perun, Maribor). Sledila sta mu Surić (Zagreb) in Cihlař (Beograd).

Za seniorje je bila določena 50 km dolga proga Beograd — Avala in nazaj. Tudi na tej dirki je zasedel prvo mesto Mariborčanin Vesenjak (Perun). Sledila sta mu Valant (Ljubljana) in Grgac (Zagreb).

Nogomet

ISSK Maribor : SK Ilirija 5 : 3 (1 : 1)

Maribor, 4. maja. Danes se je vršila v Mariboru na igrališču ISSK Maribor prva finalna tekma za prvenstvo LNP. Tekma je prinesla po vseskozi napeti in izraziti igri za točke precej

vidno zmago »Mariboru«.

Rezultat sam je Maribor ustvaril z dvema goloma v drugem polčasu, ko je osupnil zadnje vrste Ilirije s številnimi izredno hitrimi napadi s kril, ki so mu prinesli dva krasna gola. Po današnji igri nikakor ne gre dajati Mariboru popolnih šans za prvenstvo, ker današnji rezutat

ne podaja pravega razmerja

sil obeh moštev in je razven tega tekmo vodil zaradi odpovedi g. Fabrisa iz Zagreba domači sodnik g. dr. Planinšek, ki razumljivo v peklenskem ognju obeh nasprotnikov in pod vplivom navdušene publike v gotovih več ali manj kočljivih situacijah ni mogel odoleti simpatiji za svoje klubove barve. S tem nočemo reči, da bi moral biti rezultat z drugim sodnikom drugačen. Priporočali bi pa ponovno, da se z vsemi sredstvi najde modus, da važne tekme ne bo sodil sodnik, ki pripada enemu ali drugemu klubu.

Moštvi sta nastopili

v naslednjih postavah:

ISSK Maribor: Koren II. - Koren I., Domiceli - Iršič, Kirbiš, Prevolnik - Starc, Bertonceli, Priveršek, Nalžar, Hreščak.

Ilirija: Boris - Janez, Berglez - Untereiter, Milan, Lado Zupančič - Ice, Oman, Kneževič, Doberlet, Kreč.

Maribor se je pokazal klub visoko prvenstvenemu značaju tekme kot izredno vigrano, tehnično in taktično odlično in odločno moštvo, ki ima v svojem napadu, posebno v srednji trojici, moči, s katerimi

lahko sprejme vsakega nasprotnika.

Kvintet je uprizarjal serije silno nevarnih napadov, ki so se razlikovali od ilirijanskih v tem, da so postali najnevarnejši pred samim golom. Mariborovi igrači izrabljajo vsako najmanjšo napako nasprotnika in streljajo iz vsake poziicije. Tudi ostale vrste ne zaostajajo za napadom. Kirbiš v sredini v prvem polčasu zaradi stare blezure ni bil na višku. Po odmoru pa se je otresel boječnosti. Oba stranska krilca sta opravila svoj posel v redu. Branilski par z vratarjem je na višini vseh naših prvorazrednih klubov in razpolaga predvsem s sigurnimi odbojnimi streli.

Ilirija je bila v polju

popolnoma enakovreden nasprotnik.

25 minut po odmoru je celo nekoliko prevladovala. Krivde za poraz ne nosi nihče, ker se je ilirijanska enajstorica kmalu znašla in krepko parirala vsak udarec Maribora do četrtega vodilnega gola domačinov. Napad je zaostajal za nasprotnikovem v tem, da v kazenskem prostoru razven Doberleta

ni imel pravih eksekutorjev.

Odlični sta bili obe krili, zlasti Kreč, ki sta često stopili v akcijo prav pred vrati. V krilski vrsti je bilo manj opaziti Milana v sredi, dočim sta bila stranska krilca enakovredna nasprotnikovim. Obramba je bila sigurna kot v vseh zadnjih nastopih, dočim se je Boris v golu malo tresel ter takih bomb ni bil vajen.

Potek igre

Maribor otvori in Boris ima takoj posle. Vendar se obeh enajstoric drži nervoza dobre četrt ure. V deveti minuti sledi kratek intermezzo. Sodnik diktira enajstmetrovko proti Mariboru. Strel na gol, ki ga je mariborski branilec ustavil z roko, gre pred praznim golom, ker je vratar stekel iz njega preko prečke. Odločitev sodnika v tem primeru je bila vsekakor pogrešna! Tri minute kasneje je prisodil drugo zelo problematično enajstmetrovko proti Mariboru, ki jo Ilirija zastrelja. Napadi se menjajo, dokler Doberlet ne strelja v 31. minuti prost strel iz daljave 20 metrov in neubranljivo plasira v mrežo.

1 : 0 za Ilirijo

V 37. minuti nevaren napad Maribora; Priveršek uide branilcu, navali na Borisa in ga vrže z žogo vred v mrežo.

1 : 1

Še par nevarnih napadov obeh moštev, ki pa niso mogli izpremeniti rezultata do odmora.

Po odmoru nastopi Ilirija nekoliko osvežena. Že v tretji minuti dobi Starc krasno žogo, pošlje dolg strel pred vrata, kier za z glavo pretvori Hreščak v gol.

2 : 1 za Maribor.

Ilirija ripostrira. Oman pošlje Doberleta solo naprej, ki minuto kasneje izravna.

2 : 2.

Sledi serija kotov za Ilirijo, ki pa ostanejo brez uspeha. Tempo se stopnjuje in sodnik svari na obeh straneh. Mariborov vratar obleži po trčenju z Icetom. Tekma se za 3 minute prekine. V osemnajsti minuti prisodi sodnik roko v gnječi pred golom Ilirije. Diktirano enajstmetrovko pretvori Kirbiš v novi vodilni gol za Maribor.

3 : 2 za Maribor.

V 25. menuti je napad Ilirije zopet par metrov pred vrati Maribora, kier se Doberletu posreči izravnati iz nemogoče poziicije.

3 : 3.

Takoj na to napadi na drugi strani. Bertonceli švigne mimo branilca in doseže najlepši gol dneva.

4 : 3 za Maribor.

Navdušenje mariborskega občinstva je pri tem golu doseglo svoj višek. Sedaj pa Maribor vidno popušča. Vendar izrabi Bertonceli v 35. minuti ponovno ugodno šanso in plasira v kot nasprotnikov mreže.

5 : 3 za Maribor.

Obe moštvi se trudita še naprej, da bi izpremenili rezultat, vendar brez uspeha. Koti 5 : 4 za Ilirijo.

Sodnik g. dr. Planinšek

je bil izredno strog in odločen. Vsekakor bi se dalo nekaterim njegovim odločitvam upravičeno oporekati. Škoda bi bilo, da bi se g. dr. Planinšek s sojenjem tekem domače enajstorice podzavestno pokvaril renome, ki ga upravičeno uživa med našimi maloštevilnimi dobrimi sodniki.

Tekmi je prisostvovalo približno 1500 ljudi. Gledalci so prišli tudi iz Ljubljane, Celja, Ptuja in Rogaške Slatine. Ljubljančanov je bilo približno 200, ki so se pa proti koncu tekme zgubili z igrišča in jih ni ostalo pri tekmi niti pol tucata.

Zasluženo veselje Maribora bo moralo vsekakor prestati še trdo skušnjo na odločilni finalni tekmi, ki se bo vršila prihodnjo nedelio v Ljubljani.

Lavo Struna.

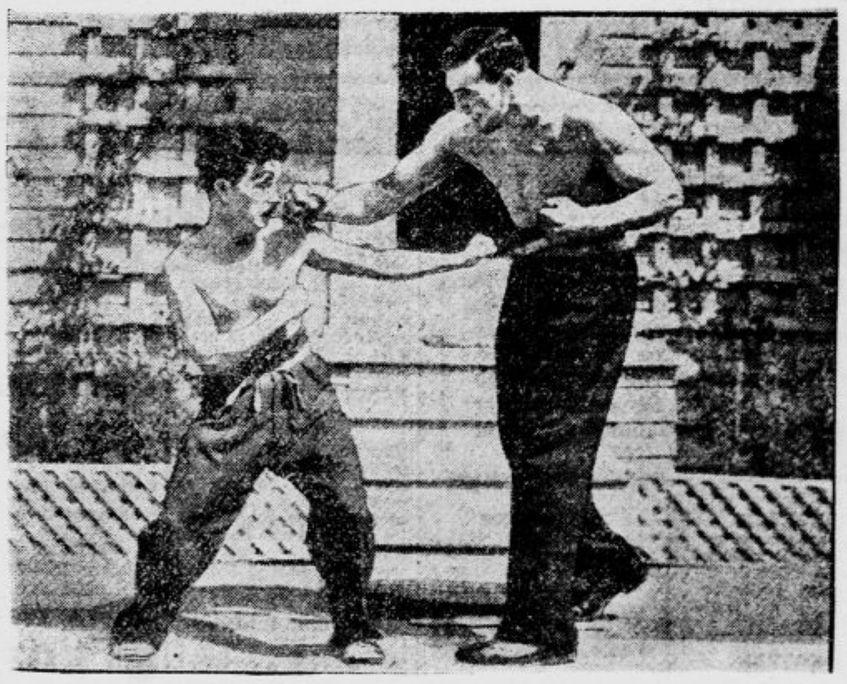

Italijanski boksač Carne ra v boju s Chaplinom

SK Svoboda : SK Jadran 2:2 (1:1)

Včerajšnja prvenstvena tekma med Jadranom in Svobodo je bila izredne važnosti. Od izida je bilo odvisno, kateri od obeh navedenih klubov bo ostal v prvem razredu. Zavedajoč se tega dejstva, sta vodstvi obeh klubov poslali v borbo svoje najboljše moči. Toda Svoboda je imela pri roki bolj homogeno enajstorico, ki je — izvzemši požrtvovalnost — v vseh ostalih ozirih daleko nakrilievala Jadranaše. Igralci Svobode so predvsem v tehničnem pogledu zelo napredovali in potrebno bo le, da si moštvo pridobi v težjih nastopih rutino in da si ohrani sedanji napadalni kvintet. Poslednjemu manjka za enkrat finish, čemur se morajo Jadranaši zahvaliti, da niso zapustili igrišča poraženi z visoko diferenco.

Jadranaši so se borili res požrtvovalno, kar jim je prineslo neodločen rezultat. Izvrsten je bil srednji krilec, ki je torej povsem dobro zamenjal suspendiranega Rogača. Prav dober je bil tudi vratar Logar, ki je imel še to srečo, da so mu Svobodaši streljali neprestano v roke.

Kar se tiče igre same, je imela od iste Svoboda veliko več kot Jadran. Kljub temu niso mogli Svobodaši tega izraziti v golih, kajti Jadran se je boril nadvse ostro in v momentih tudi surovo. Sodnik g. Pevalek je to očividno spregledal in je samo v enem primeru prisodil upravičeno enajstmetrovko proti Jadranu, ki jo je Boncelj zastrelial. No, za to so se Jadranaši revanžirali, ko je piskal sodnik povsem neupravičeno proti koncu igre pri stanju 2:2 enajstmetrovko proti Svobodi, ki jo je zastrelial Brcar.

Sodil je v splošnem dobro g. Pevalek, ki pa ne bi smel v tako važni prv. tekmi na tako lahek način diktirati odiozne enajstmetrovke.

Z neodločnim izidom se je Svoboda utrdila v prvem razredu. Jadran torej pade v drugi razred in to povsem zasluženo. Zdi se, da temu klubu manjka pravo in odločno vodstvo, vsaj v nogometni sekciji. Kajti igralski materijal je prav dober, samo potrebujejo igralci ljudi v vodstvu, ki bi jim dali pravega impulza.

Rezerva Svobode je premagala rezervo Jadrana 3:1.

Pavenstvena tabela I. razreda Ljubljane zgleda sedaj, če upoštevamo tudi ansirano prv. tekmo Ilirija : Svoboda, naslednje:

SK Ilirija	8	7	0	1	32: 9	15
ASK Primorje	8	5	1	1	33:10	12
ŽSK Hermes	8	4	1	3	16:17	9
SK Svoboda	8	1	1	6	12:35	3
SK Jadran	8	0	1	7	11:32	1

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: Slovan : Natakar 12:2, Krakovo : Reka 3:0 par forfait.

Zagreb: Sparta : Sokol 2:0 (1:0), Viktorija : Croatia 8:1 (4:1).

Praga: Sparta : SK Plzen 9:2 (3:1), Liben : Nuselski 3:0 (2:0).

Dunaj: Wacker : FAC 4:2 (1:0), Rapid : München 1860 4:1 (2:0).

Budimpešta: Ujpest : Hungaria 5:2 (2:2), Ferencvaros : »33« 1:1 (1:1), III. okraj : Kispest 2:1 (1:0), Nemzeti : Pecs Baranya 4:0 (1:0).

Debrecin: Bocskaj : Bastya 4:1 (3:0).

Kapošvar: Attila : Somogyi 2:1 (1:0).

Curih: Nemčija : Švica 5:0 (4:0).

Berlin: Hertha : Tennis Borussia 2:0 (2:0). Hertha je s to zmago postala prvak Berlina.

Nürnberg: IFC Nürnberg : SV Frankfurt 1:0.

Karlsruhe: SV Karlsruhe : Slavija (Praga) 2:2

Brno: Sportklub (Dunaj) : Moravska Slavija 4:0 (3:0).

Sofija, 4. maja. Na današnji nogometni tekmi med Vojvodino in Ac 23 je zmagala Vojvodina 2:1. Njena zmaga je bila zaslužena, čeprav precej težko izvojevana. Igro je motil dež. Protivnik je igral precej ostro, tako da je dobil vratar Kosić proti koncu drugega polčasa poškodbo. Gola za Vojvodino sta dala Nemec in Dušan Marković. Občinstvo je vojvodinske igrače simpatično pozdravilo. (AA)

Tenis

Jugoslavija : Švedska 5 : 0

Beograd, 4. maja. Danes se je končala borba naših in švedskih teniških igračev v prvem kolu za Davisov pokal. Z nepričakovano, skoraj bi rekli senzacionalno zmago so naši igrači afirmirali naš sportni sloves v vsem zunanjem svetu. Zmaga je bila sicer že včeraj odločena, toda naši klub temu niso popustili ter niso oddali nasprotniku niti ene točke. Z lepim rezultatom 5:0 gre Jugoslavija v drugo kolo, ki bo brezdvomno še težja preizkušnja.

Danes sta se vršili zadnji dve single partiji. Sved Ramberg je že po prvih dveh setih 0:6, 0:3 v korist Jugoslovena Schäfferja odstopil od nadaljnje borbe. Fridrih pa je v sijajni igri 6:3, 6:2, 6:2 premagal Šveda Sederstroma. Dnevi prvega kola za Davisov pokal so bili častni dnevi našega teniškega sporta.

Japonska : Madžarska 4:0

Budimpešta, 4. maja. Danes sta se vršili še dve single igri za Davisov pokal. Japonec Sato je premagal Madžara Takacsa s 6:4, 6:3, 6:3. Partija Kehrling (Madžarska) — Ota (Japonska) je bila pri stanju 4:6, 6:4, 7:5, 6:6 na prošnjo Japonca prekinjena in se nadaljuje jutri.

Privatne otroške negovalke

Naš narod ni imel do sedaj svojih lastnih sester, ki bi v privatnih ustanovah in družinah našega ljudstva negovale in vzgajale otroke v slovanskem duhu. Navezani smo bili na tuje sestre, ki niso razumele in ne morejo razumeti našega ljudstva in našega naroda tako, kakor ga moremo razumeti mi sami.

V Ljubljaai v »Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece« je pod vodstvom predstojnika zavoda v oktobru 1929 končalo 11 privatnih otroških negovalk šestmesečni tečaj s prav dobrim uspehom. Po preteku par dni po zaključenem izpitu so vse te abolventinje dobile krasno službo bodisi v privatnih zavodih, bodisi v privatnih družinah. Mnoge od teh prejemajo višjo mesečno plačo, kakor marsikatera uradnica, ki služi več let. Če pomislimo, da dekle z 18 leti, ki konča ta 6mes. tečaj, zvezan z malimi stroški z ozirom na bodočnost in prejemke, dobi mesečno 700 do 800 dinarjev plače, prosto stanovanje, hrano in vse drugo, zato lahko rečemo, da je eksistenca sijajna. Pogoji za šolsko izobrazbo za privatne negovalke niso tako strogi. Zadostujeta 2 razreda meščanske šole in dekle je preskrbljeno. Delo je sicer težko, vendar pa odgovarja najbolj nalogi žene — materinstvu. Tako smo torej lansko leto dobili prve slovenske otroške negovalke, ki so nam v ponos, družinam pa v korist kot zdravstveno kontrolni in zdravstveno vzgojni faktor. Našemu ljudstvu pa, ki pošilja v te tečaje svoje hčere, smo preskrbeli nov vir zaslužka, ki ga hči v kratkem času doseže.

Kolikor vemo, se v sredo 7. maja prične novi šestmesečni tečaj za otroške negovalke, ki stane s hrano, stanovajem in vso drugo preskrbo samo 4000 Din. Ta vsota velja za vseh 6 mesecev in jo hči svojim sorodnikom v kratkem času službovanja hitro povrne v mesečnih obrokih.

Frigid:

Mesto

Sedela sva na robu v cementu zidanega korita pod vasjo, zraven naju je iz preproste, železne cevi nenehoma žuborela voda, se pretakala po betoniranj kotanji, se po plitko tizsekanem žlebiču odtakala na razhojeno, razvoženo, v blatu tonečo kolovozno pot in nazadnje izginjala v stružici, skriti v bohotnem zelenju travnikov in polj pod nama. Ali je kaj lepšega na svetu, kakor so takile studenci kraj slovenskih vasi? Studenci — večne podobe našega življenja. Matere prihajajo iz vasi, podstavljajo škafe pod cev in vdano čakajo, z rokami, trudno uprtimi ob bolke, in s preprostimi, iz starih cunj doma napravljenimi svitki na glavah, čakajo, se potapljajo v večno pesem tekoče vode in se kar tako zagledavajo nekam pred seboj — kdo še ni doživel teh najslajših, božjih, zamaknjenih minut? In pesem peric, pesem umazanih, razcefranih otroških srajc, ki jih matere vihtijo ob plohe, pomenek voznika s konjem, ki ga napaja, težke, čofotajoče stopinje goved, ki jih pastir zavrača na razmočenem kolovozu — kje je kak lepši, svetejši kraj? In tako se voda odtaka venomer, nobene kapljice ni, da bi se kam zateknila, vsaka zase z nepoznanim veseljem strmoglavlja navzdol in zmerom samo navzdol in se nobena ne vrne — pa se prav za prav vendarle vse samo vračajo, od koder so. In človek pride mimo, obriše si čelo, nagne se in se napije iz prgišča in morda si lahko na tihem misli tudi on, da ni nič hudega, saj je vendar približno tako dobro poskrbljeno tudi zanj.

— Vi ste iz Ljubljane, kaj ne? je vprašala.

— Da, sem rekel, iz Ljubljane sem prav za prav.

— Tam mora biti zelo lepo.

— No, da, sem rekel, čisto lepo je, človek se ne more pritoževati. Kaj še nikoli niste bili tam?

— Ne, pomislite, še nikoli nisem bila v mestu. Kaj ne, da me je lahko sram?

Pogledal sem jo — sedela je zraven mene v svojih dobrih, rožnato belih sedemnajstih letih, se v zadregi sramežljivo igrala z nalomljenim lomljem na cajni, s katero so jo bili v tem poznem sobotnem popoldnevu še poslali na polje po zelenjave za jutri, in še nikoli ni bila v mestu. Nekje na vasi se je v rednih, umerjenih presledkih oglašal petelin, zdaj pa zdaj je zalajal pes, od hiš je prihajal tisti dobri, tolažeči vonj po gnoju in večerji, lahek, rahel veter je vel od gmajne, žita, zrela, polna trava in slive ob poti so se upogibale v mehkem šelestu. Od tod je bila ona doma, tod je hodila vsak dan z bosimi, z blatom oškropljenimi nogami, z nepristriženimi, v težko kito zloženimi lasmi, z dlanmi, skeleče razpokanimi od božjega dela in se je vsak dan v delu in v neznani slasti svojega sedemnajstletnega hrepenenja poljubljala z zemljo in z žitom in s travami v vetru. Za nama so se travniki polagoma vzpenjali v nizek, širok, kopast vršič, nekaj osamljenih, krivenčastih in rogovilastih gabrov je ždelo po njem — tja gori se je pač zatekala kdaj, morda ob nedeljah dopoldne, in je gledala v daljnji svet in v daljnje, neznano življenje, ki je bilo pred njo. V Ljubljani mora biti lepo, si je mislila, pa si ni upala vprašati, kje, za katerimi hribi morda leži. Ni vedela, kako je neki tam — tako približno bo pač, kakor je ob nedeljah dopoldne pri fari, same pražnje obleke in svilene rute, pa še vse bolj lepo: hiša pri hiši in kočije, klobuki in vse. Bila je lepo, dobro kmečko dekle in se v pražnjih oblekah nikoli ni mogla dobro počutiti, zmerom je gotovo komaj čaakla, da bi se že vendar vrnila iz cerkve domov, in je gotovo zmerom komaj pričakala, da je že vendar smela zmetati raz sebe vse te pražnje stvari in se zopet obleči za delavnik. Toda v mestu mora biti čisto drugače, si je mislila, tam je človek preblizu človeka in mora gledati, kako je ž njim, tam ljuje ničesar nimajo z zemljo in se ne morejo umazati, tam je vse samo lepo.

— Kako pa je prav za prav tam? je vprašala.

Sedel sem na betonu zraven nje in sem razmišljal sam, kako je tam prav za prav. Zakaj so neki mesta na svetu? Nekoč zdavnaj so prišli ljudje iz neznane smeri, iz gozdov, s polj, z zemlje, pa so šli in so si začeli mesta graditi na vrhu sveta. Zazidali so vse majhne in velike prostore, povsod so nakladali kamen na kamen, pomandrali so vse drobne travice, pobili so drevesa, živali in ljudi, ki so jim bili na poti, vsa mehka ,volina pota so zasuli s kamenjem in asfaltom in so potem sami začeli tam živeti. Kamen na kamnu in človek vmes. Neko silno spoznanje, vsaj neka silna slutnja je morala živeti v njih, da so se upali kdaj spustiti v tako velike reči. Zavedati so se pač morali, da je človek edina stvar pod solncem, ki si mora šele sam ustvariti svojo podobo — nikogar ni bilo pred njim, da bi mu jo bil ustvaril. In tako mesta pač ne morejo biti smisel človekovega življenja, mesta so pač samo poslednje, najtežje preizkušnje zanj. Nekoč se bo moral vrniti, zmerom ne bo mogel hoditi tako na robu vsega.

— Lepo je, sem dejal, skoraj tako lepo je kakor pri vas. To je res, trat v mestu ni, dreves tudi ni, morali so jih posekati — kaj so pa tudi hoteli, hiše so morali nekam postaviti. In potokov ni, vse so jih lepo zazidali pod zemljo, če so kdaj bili. Toda zelo mnogo ljudi je tam in vsi kakorkoli izhajajo — nekaterim se resda malo hudo godi, pa na to so morali biti že od začetka pripravljeni, mesto pač ni polje in travnik. Nekateri se vozijo v avtomobilih, drugi hodijo kar peš, pa nihče ni daleč namenjen, vse je čisto blizu, komaj čez cesto, kvečjemu še okrog ovinka. In zmerom pridejo kaki ljudje od drugod, v mestu je mnogo pisarn in trgovin, in potem hodijo okrog in iščejo, na listku papirja imajo natančen naslov, pa ne najdejo, odkrivajo se ljudem, ki jim ravno pridejo nasproti, in jih vprašujejo, nazadnje pa le vse kako opravijo, samo za ženo in za otroke še kupijo kako stvar in potem jih lepo zavite v mehek, rožnat papir in prevezane s pisanim motvozom nesejo domov, zvečer pa spet sedijo doma, večerjajo v razpeti srajci in brez pražnjega suknjiča in pripovedujejo, kako je v mestu lepo. No, da, čisto dobro je, zelo mnogo trgovin je, tam se lahko skoraj vse dobi.

Potem sva molčala. V polmraku je zvonko žuborel studenec kraj naju. Samo to bo treba skrbeti, sem si mislil, da pod pezo zidov ne usahne studenec življenja sam. In ko sem se potem vračal v dolino, sem bil vesel, da je že tema — tako sem bil vsaj sam in na nerodnih, neznanih potih sem se smel vsaj oprijemati bukev, gabrov, grmovij in skal.

Skrivnosti vohunstva v svetovni vojni

Spomini slepega invalida, bivšega tajnega agenta Nemčije in Anglije.

(Nadaljevanje)

Sumljivi krošnjar

Pri visokogorskem polku V. angleške armade, ki je ležala pred Berthuneom in kateri sem bil dodeljen, se je nekega dne odigral prizor, ki mi je v nadaljnem razvoju nudil priliko, da zopet enkrat na najopasnejši način preskusim svoj vohunski talent.

V rezervi se je v taborišču škotskih vojakov venomer potikal neki krošnjar. Saj krošnjarstvo je bilo za fronto zelo razvito in ti možje so s posebnimi dovoljenji neovirano prihajali v območje fronte, kakor da gre za navaden manever. Omenjeni krošnjar je s posebno vnemo razprodajal prav čudne in dotlej še nevidene razglednice, na katerih so bili nemški in avstrijski vojaki, posebno pa še njihovi poveljniki upodobljeni v najmizernejših položajih. Pri tem pa je krošnjar tako dobro obvladal angleščino, kakor da je rojen Londončan. Njegovi dokumenti, izstavljeni od vrhovnega poveljstva v Montreuillu, so bili v redu in so mu dovoljevali krošnjarjenje tik za fronto.

Nekemu angleškemu častniku pa ta mož le ni ugajal. Nekoč je prav na lepem vprašal krošnjarja, odkod dobavlja svoje razglednice. Prav odkrito je krošnjar odvrnil, da so angleški izdelek ter je na častnikovo željo navedel naslov londonske tvrdke, ki da mu razglednice redno pošilja.

Častnik se je takoj obrnil po informacijo na vohunski oddelek armade, ki je nemudoma telefoniral v London. Že po treh urah je sledil odgovor. Tiskar, čigar naslov je bil krošnjar sicer točno navedel, ni nikdar izdeloval takih razglednic. Bile so torej pač nalašč izgotovljene za to, da bi krošnjarja razodevale kot posebno hudega sovražnika Nemcev. Mož je pač lahko bridko obžaloval svoj nespretni odgovor. Njegova zmeda je dejansko morala biti silna. Kajti, ko se je častnik vrnil od telefona in mu nenadoma nemško zabrusil v obraz: »Ti si nemški špijon!« — se je mož spozabil in, dasi je pri prvem zaslišanju prisegel, da ne razume niti besedice nemški, hitro zajecljal: »Mein Herr...« Takoj nato pa je nadaljeval zopet angleški, ves se tresoč od strahu...

Njegova usoda je bila zapečatena. Slekli so mu vrhno obleko — kar mi takrat ni bilo umljivo — in odvedli so ga takoj na strelišče. Dvanajst vojakov je že namerilo puške, ko se je častnik nečesa domislil. Dal je novo povelje vojakom, da so puške odstavili, približal se je krošnjarju in mu zagotovil, da bo pomiloščen, ako izpove vse, kar mu je znano o organizaciji sovražnikov. Krošnjar si je oddahnil, njegov obraz je postal zopet svežejši, in videl sem, kako je častniku šepetaje dolgo in dolgo razkladal vso svojo vednost. Vse si je kapetan vestno beležil. Takoj nato pa me je zgrozilo, ko sem videl, da je častnik prelomil svojo besedo. Mirno je namreč vtaknil svojo beležnico zopet v žep, odstopil par korakov in namignil vojakom. Sekundo nato je odjeknilo dvanajst strelov...

V krošnjarjevi obleki na nemško stran

Čemu so bili pred ustrelitvijo slekli krošnjarju vrhnjo obleko, se mi je kmalu neprijetno razodelo. Očividno je to bilo telefonično naročeno, kajti uro pozneje je prišel k meni neki častnik vohunskega oddelka V. armade in mi velel:

— Tovariš, imamo posebno nalogo za vas. Telefoniral sem v Arras našemu skupnemu poveljniku polkovniku Buttleu, da ga vprašam za njegovo mnenje. Saj veste, da je Buttleu poverjenik »Intelligence Service-a«. Pravkar sem prejel njegov odgovor. V polni meri odobrava moj načrt.

— Kakšen načrt? — vprašam presenečeno.

— Preobleči se morate v krošnjarja in se pretihotapiti v nemške jarke.

Mrko in nepremično sem strmel vanj. Kakšna vražja stvar bo zopet to, saj se vendar morajo zavedati, da me zaenkrat ne kaže gladko žrtvovati! Toda kapetan je očividno imel zmisel samo za interes »Intelligence Service-a«.

— Vi ste za to nalogo naravnost izredno primerni. Ne zamerite, če vam rečem, da ste precej slični krošnjarju. Obvezali vas bomo, da bo pol vašega obraza zakritega, in napravili vam bomo tudi malo rano. Saj veste — za vsak primer radovednosti... Prilika je tako ugodna, da bi bilo škoda, če je ne bi izkoristili. Dal vam bom s seboj celo vrsto informacij, ki se bodo zdele pristne in bodo Nemcem seveda kar dobrodošle. Imeli boste priliko, da se tam okrog razgledate in da nam dobavite mnogo dragocenega materijala.

Uvidel sem, da bi bil daljši odpor nemogoč, ker bi bil s tem le osumil samega sebe.

Dve uri pozneje sem bil za svojo novo vlogo dobro preurejen in pripravljen. Po sodbi tovarišev angleških častnikov je bila moja sličnost s krošnjarjem presenetljiva. Bil sem prav tako velik, imel sem svetlorjave lase, modre oči... Zdravnik mi je napravil obvezo in s pomočjo injekcij, ki so mi blažile bolečino, povzročil tudi primerno rano na obrazu. Ostali del obraza pa sem pomazal s sajami in prahom. Ko sem se preoblekel v krošnjarjevo obleko in si oprtal krošnjo ter začel namenoma postopati v bližini onih vojakov, ki so prej izvršili justifikacijo, so me ti možje opazovali z babjeverno bojaznijo. Pred par urami so ustrelili krošnjarja in glej, zdaj se zopet pojavlja.. To mi je zopet vrnilo popolno sigurnost.

Moj tovariš mi je s seboj dal ne samo natančne instrukcije, marveč mi je tudi razodel parolo, s katero je bilo krošnjarju omogočeno prehajanje v strelske jarke. Utegnilo je biti okrog 4. popoldne, ko sem na primernem kraju zapustil angleške strelske jarke in se začel vtihotapljati v nemško fronto.

V pričetku je šlo vse v redu. Imel sem za seboj že kakih 300 metrov, ko je odjeknilo par strelov. Tedaj sem navezal svoj beli žepni robec na palico, pomahal z njim in se na tleh ležeč počasi plazil dalje. Ker ni padel noben strel več, se počasi zravnam in previdno stopam dalje, od časa do časa dvigujoč svoje belo mirovno znamenje. Čez nekaj časa začujem iz nemškega resko besedo:

— Stoj! Parola!

— Münster.

— Drži se levo, pet korakov na levo! Zdaj na desno. Zdaj naravnost!..

Tako se prerijem skozi žične ovire. V jarku mi takoj zavežejo oči in me vodijo skozi zvezne jarke, v katerih je šumotala pod mojimi nogami voda. Naposled me zopet dovedejo na ravno zemljo. Neki moj spremljevalec stopi k bližnjemu telefonu in čujem ga, kako me prijavlja. Nato sem moral potrpeti še pol ure, da je prispel skromen avto.

Vožnja je trajala najmanj tri ure. Oči sem imel še vedno zavezane, kar mi seveda ni bilo všeč, ker je taka reč mučna. Končno se je avto ustavil, odvezali so mi beli robec in ko sem se ozrl naokrog, sel uvidel, da se nahajam pred malim gradičem, čigar desni del je bil razstreljen. Moji spremljevalci so me izročili straži, ki ji je poveljeval mlad poročnik.

(Dalje prihodnjič.)

Čudni bolniki

Obisk v zavodu tretjega spola

Takoj pri vhodu obstane tvoj pogled na svojevrstno lepem napisu: »Dolori et amori sacrum.« V hiši polje živahno življenje. Ljudje nenehoma prihajajo in odhajajo. Zdravniki v belih plaščih . . . in bolniki, o katerih ne veš, kakšnega spola so, kajti njih obleka in kretnje se često ne prilegajo spolu, ki ga hočejo predstavljati . . .

Velika sprejemnica je izredno lepa. Rdeče zavese, rdeče preproge, malo slik, pač pa mnogo kipcev . . .

V drugem delu so ponazorjeni temni in žalostni primeri spolnih zablod. Zdravnik pojasnuje, da določa spol biološki ustroj posameznika, da pa najdemo zabloge prav tako pri »normalno« razvitih ljudeh kakor pri pripadnikih »Tretjega spola«. Svojevrstne in grozne prikazni! V stekleni omari vidimo male papirnate modele, ki spominjajo na orodja, kakršnih se je posluževala inkvizicija . . .

Kdor hoče biti poučen, kakšen je zavod dr. Magnusa v Berlinu in kako proučavajo psihologi »Tretji spol«, naj čita članek »Obisk v zavodu tretjega spola«, ki ga bo priobčila totedenska številka ilustrovane revije »Življenje in svet«. Revija se naroča pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, in stane mesečno samo 8 Din. Posamezna številka po 2 Din. Dobi se v vseh trafikah.

Kako bo živelo človeštvo l. 2030?

Pred kakšnimi sto leti so gledali ljudje takrat komaj porojene železnice (10—15 km na uro!) s takšnim nezaupanjem, da so zahtevali visokih plasti ob obeh straneh železniškega tira, ki naj bi skrivale »hudičev stroj« ljudem na polju, da se ne bi iz strahu onesveščali. Takrat so izvrševali operacije brez vsake narkoze, letanje po zraku je bilo znanstveno »nemogoče«, radio bi smatrali za noro sanjo itd. Vse kar se nam zdi dandanes samo ob sebi umevno, je bilo za tedanje človeštvo izrod zblaznele domišljije. Kakšen razvoj bo doživelo človeštvo do l. 2030? Kako bo sodilo po sto letih o nas? Ne vemo. Samo ugibamo. To pa je gotovo: Bodoče človeštvo nam ne bo moglo očitati, da nismo verjeli v možnost še vse večjega in sijajnejšega razvoja, nego je dandanašni. Videli smo, da so človeškemu duhu možne silne stvari in smo v naši veri o njegovih bodočih ustvaritvah rajši preveliki optimisti nego pesimisti.

Razvoj se očituje predvsem v dveh stvareh:

V brzini in udobnosti

Pospešenje našega življenja, naših metod in našega mišljenja je tisto glavno, po čemer se razlikujemo od divjakov. S povečanjem udobnosti premagujemo oviro materije in sproščujemo našega duha. Več imamo od življenja in na boljšem smo nego ljudje pred sto leti. Radio, brzojav, telefon so klasični primeri za to. Ljudje se lahko zvežejo skoraj brez vsake izgube časa preko najoddaljenejših daljav, opravijo svoje posle in kupčie itd. V starih časih je trajalo mesece in leta, predno sta se mogla dva človeka na dveh različnih koncih sveta o čem pogovoriti. Treba je bilo neznansko dolgih in mučnih potovanj. Ta čas je bil obema takorekoč ukraden. Danes greš na potovanja skoraj že samo za zabavo, čez sto let ne bodo imela potovanja nobenega drugega zmisla.

Radio

je še mlada iznajdba. Še pred tridesetimi leti mu je neka izmed največjih avtoritet tedanjih časov odrekala vsako praktično vrednost. Kje smo že danes! In vendar tiči radio še vedno le v otroških čevljčkih. Jutri bo od njega odvisno pol življenja. Zjutraj te bo prebudil radio in ti sporočil najnovejše vesti — časnikov takrat ne bo več treba. Vsaka novica se bo skoraj istočasno razvedela po vsem svetu. Televizija ti bo primašala znamenitejše dogodke vsega sveta v živi obliki pred oči. Koncertom in gledališkim predstavam boš prisostvoval edino v svojem stanovanju. Policija, gasilne in reševalne postaje se bodo posluževale brezžičnega signaliziranja, življenje bo postalo še vse drugače varno, nego je dandanes.

Skrivnosti telepatije

bo morda odgrnjena, ljudje bodo obdarjeni s tistim čudežnim šestim čutom, ki ga danes komaj slutimo in ki razkriva le nekaterim izvoljencem tajnosti najbolj skritega notranjega življenja.

Kurjava in razsvetljava

bosta izpopolnjeni do skrajnosti. Dandanes spreminjamo n. pr. komaj 2½% uporabljene energije v svetlobo. Čez sto let bodo ljude bržkone že vedeli, kako se da energija izkoriščati v svoji celoti. Noč se ne bo dosti razlikovala od dneva.

Najočitnejši razvoj pa bodo doživela

prometna sredstva

Najdaljše razdalje bodo ljudje premagovali v najkrajšem času. Orjaške zračne ladje bodo igraje premerjale pot okoli sveta, zračne ladje so prometno sredstvo bodočnosti. Ljudje bodo tedaj imeli letala na razpolago kakor danes avtomobile in kolesa. Zračna vozila se bodo posluževala brezžičnega električnega pogona, morda tudi raketnega. Ni izključeno, da se bodo tedaj prvi pionirji upali na pot v brezbrežno prostranstvo vesoljnosti.

Ljudje se bodo oblačili bistveno drugače nego danes. Solnce in zrak bosta imela neoviran dostop do njihovih teles. Današnja ženska moda pomeni šele prvi korak do nove, zdravejše in lepše mode bodočnosti, ki bo zajela tudi moške. Tudi hrana bo drugačna. Znanstvena raziskovanja bodo izumila hraniva, ki bodo stisnjena v najmanjšo obliko, a ne bodo po okusu, redilnosti in izdatnosti zaostajala za najboljšimi jedili naših dni. Ta hrana bo dajala telesu tisto množino energije, ki jo potrebuje za delo in za zdravje. V najpreprostejši hiši bodo imeli elektriko na razpolago, ki bo izvrševala najtežja dela. Delo bo sploh mehanizirano do skrajnosti. Ljudje bodo samo nadziratelji strojev, ki jim bodo producirali, kar potrebujejo za življenje. Mehanični človek, Čapkov robot, ki se slepo pokori vsakemu povelju živega človeka in ki izvrši vsako nalogo, se je »rodil« v naših dneh in sicer ne samo v pesnikovih možganih, temveč tudi v resnici. Treba ga je samo izpopolniti in to je prava malenkost med malenkostmi. In še nekaj upamo, da bo v l. 2030. že izvršeno dejstvo, najdragocenejša pridobitev za življenje naših zanamcev:

Vojn ne bo več!

Tehnika bo dotlej tako napredovala, znanost bo lahko uporabljala takšne energije, ki se razvijajo pri razpadu atomov, da bi pomenil najmanjši konflikt med ljudmi neizbežen samomor vsega človeštva. In človeštvo hoče živeti. Prisiljeno bo, da obrne v dobro vso preobilico energij, ki jih hrani v lastni duši in ki jih je danes izkoriščalo večinoma v slab namen. Človeštvo, rešeno težkega dela in morilnih nagonov, rešeno vsakdanjih skrbi in bremena materije, bo lahko večino svojega časa posvetilo boljšim in lepšim stranem svoje duševnosti, svojemu duševnemu razvoju. V sto letih bo storjeno tisto delo, ki bo podrlo vrata v

kraljestvo Duha na zemlji

NAZNANILO

Podpisani vljudno naznanjam, da sem izstopil kot solastnik iz pleskarske tvrdke I. Genussi in drug, Igriška ulica 10, in otvoril lastno pleskarsko delavnico na Sv. Petra cesti 33 (na dvorišču) ter se cenjenim naročnikom toplo priporočam ter jamčim, da bom vedno postregel s solidnimi cenami in prvovrstnim delom ter blagom

J. HLEBŠ
pleskarstvo in ličarstvo
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta štev. 33 (na dvorišču).
6385

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani. 11842.

Službo dobi

Učenko
za prešivanje gornjih delov čevljev, sprejmem takoj. — Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17078

Učenko
za strojno pletenje sprejmem takoj. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17079

Učenko
sprejmem za strojno pletenje. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16998

Učenke
za vezenje in šivanje perila sprejmem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pridna 101«. 17062

Damsko frizerko
dobro izurjeno sprejme salon Aleks. Gjud, Kongresni trg 6. 16975

Učenko
(praktikantinjo) z dovršeno 4 razredno meščansko šolo ali 4 gimnazijami sprejme drogerija. Ponudbe s sliko in curriculum vitae pod »Drogerija« na oglasni oddelek »Jutra«. 16513

Učenca
za pekarsko obrt, zdravega, sprejme takoj Ivan Deržič, pekovski mojster, Šmartno pri Litiji. 16786

Službo dobi
izurjen potnik provizijoner za pleteno robo, za Slovenijo. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra«. 17154

Mladenko
samostojno kuharico z znanjem nemškega jezika, iščem k manjši družini. — Dober postopek, plača 400 — 450 Din. Ponudbe po možnosti s sliko na J. Koob, Karlovac, Kralja Aleksandra 5-I. 17151

Trgovski potniki

Potnike
manufakturne stroke — za Ljubljano in bližnjo okolico, za obisk priv. strank sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 16789

Za Črnomelj in okolico
iščemo zastopnika oz. akviziterja. Poznati mora dobro krajevne prilike in biti zanesljiv in agilen z organizatoričnimi sposobnostmi. Primerno zlasti za mlajšega upokojenca, bivajočega stalno v Črnomlju, kateremu se nudi ugodna prilika za dober postranski zaslužek. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Bela Kralina«. 16966

Službe išče

Brivski pomočnik
samostojen in dobro izurjen išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vesten 28« 16889

Sunbeam
motocikel s priko lico, 600 cm³, poceni proda P. Skafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 17075

Mlado dekle
s tremi razredi meščanske šole — z dobrim uspehom, želi mesta v trgovini mešanega blaga z vso oskrbo v hiši, pri boljši rodbini v Mariboru ali okolici. Dopise: Narodni dom, Ptuj. 16507

Hotelska sobarica
z večletno prakso, ki govori slov., nemško in italijansko, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sobarica«. 17097

V najem

Trgovino
z dobrim prometom prevzamem. Ponudbe z natančnimi podatki na podr. »Jutra«, Maribor, pod »Dobroidoča«. 16913

Gostilno
dam v najem ali na račun kavcije zmožni osebi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Najem«. 17129

Skladišče
uporabno tudi kot delavnica, v bližini glavnega kolodvora oddam takoj v najem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 16899

Stanovanja

Lepo stanovanje
4 sob in pritiklin takoj oddam v sredini mesta. Vprašati v Društvu bližnih posestnikov, Salendrova ul. 6. 16906

Stanovanje
3 sob., kuhinje in predsobe, elektrika, plin, parketi, v III. nadstr., v centru mesta oddam s 1. majem za 1200 Din. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Odrasla in mala rodbina«. 16632

Stanovanje
obstoječe iz sobe, kuhinje in pritiklin se odda stranki brez otrok s 1. junijem. — Polzve se v oglasnem oddelku »Jutra«. 16895

Prosto stanovanje
dobita zakonca, ki bi opravljala lahka hišna in vrtna dela. Oženjen upokojenec brez otrok ima prednost. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »V Ljubljanski okolici«. 16967

Stanovanje
3 sob, s komfortnimi pr klinami, celo I. nadstropje v novi hiši oddam za takoj. Ing. Tornago, Poljanska 1706

Stanovanje
dvosobno išče družina z odraslih članov. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Trgovski« 171

Opremljeno sobo
oddam v vili Na Kodeljevem št. 13 — nasproti Leonišča 164

Opremljeno sobo
lepo in veliko, z električno razsvetljavo ter posebnim vhodom takoj oddam na Domobranski cesti št. 17/I. 16843

Stanovanje
sob, kuhinje in pritiklin sam oddam oddam takoj Železnice 67. 16951

Sobe

Sobo
lepo in veliko, z elektriko in posebnim vhodom oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 16987

Prazno sobo
takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 16991

Prazno sobo
samostojno, s souporabo kuhinje oddam gospodični. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 16960

Razno

Preklic!
Preklicujem, da je g. Franc Merhar pek. pomočnik pri g. Kavčiču, Gradišče št 5 glede sume, da je moje aktovke pomotoma vzel v zadružni kleti v sobi abonentov na Kongresnem trgu nedolžen! — Matko Maretič. 16989

Oglas
Oficirski dom ljubljanskega garnizona potrebuje od prvega junija zakupca za svojo menažo. Pobližje informacije se dobijo vsak dan v oficirskem domu od 12.—6. ure v vojašnici vojvode Mišića 17027

2 železna stola
1 železno mizo, zložljivo za vrt, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16781

Čevljarji, pozor!
Moenus za kovanje čevljev, kakor tudi 1 »schnellaufende Glättmaschine« fabrikat Moenus, obe skoraj novi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 17005

Dva svetla lokala
z razložbenim oknom se oddasta na Krakovskem nasipu št. 10. Primerno za trgovce ali boljše delavnice. 17025

IVAN NOVAK
strojno mizarstvo in zaloga pohištva
Vižmarje - St. Vid nad Ljubljano
se priporoča za izvršitev stavbnih in pohištvenih del. — Zaloga spalnic, jedilnic in pisarniških oprav.
Delo solidno. Postrežba točna. Cene zmerne.

Iščem takoj 250 komadov debel črnega bora
v dolžini 12—16 m. Mera na manjšem koncu 12—14 centimetrov. Rok izročitve deloma takoj, a najkasneje sredi julija.
Tehnični biro Ing. M. Kompanjec, Beograd, Vojvoda Milenka 26. Telefon 15—76. 6337

Nerazdružljiva sta danes pojma:
KOPALNA SEZIJA
TRAJNA ONDULACIJA
Jamstvo za trpežne kodre in nepoškodovane lase Vam daje vestna in individualna postrežba v salonu
Fettich - Frankheim, Ljubljana
(nasproti kavarni »Zvezda«) 6304

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Brovning pištole
floberte, lovske puške, pištole za strašenje psov, lovske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi
F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg štev. 9.

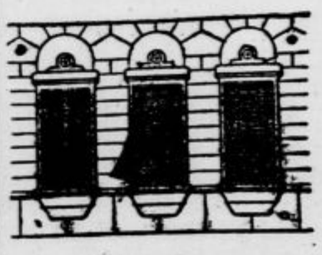

ŽALUZIJE.
lesene tekstilne rolete (drvonitke), rolete iz gradina, samonavijalce in lesene rolete »Esslinger« v vsakih konstrukcijah izdeluje solidno in najceneje tvrdka
PETER KOBAL
Kranj — Slovenija
Brzojavke: Kobal. Tel. interurb. 32.

Izdaja za konzocij »Jutra« Adolf Ribnikar, urejuje Ivan Podržaj, tiska »Narodna tiskarna d. d.«, njen predstavnik Fran Jezeršek; vsi v Ljubljani.